

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZOMBAT 1925 november 21.

312. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Elég volt!

Irtta: Rafajlovics Milos

A háboru számlájára irtam multkori cikkemben, hogy a viszonyok nálunk még nem konszolidálódtak teljesen, hogy a kedélyek nem higgadtak még le annyira, mint az kívánatos lenne és hogy az ezidőszerint még, bár mind szörványosabban előforduló kilengések miatt a szerb és magyar csak nehezen tud egymásra találni. Ezt a megállapításomat azok, akik kommentárokat és reflexziókat fűztek hozzá, bizonyos mértékben félreértették és félremagyarázták. Én, szóbanforgó cikkemben, a háborut ültetem a vádlottak padjára, de teljesen távol állott tőlem az a szándék, hogy az 1914-1918-as véres esztendőket atrocitásaiért a magyarságot tegyem felelőssé, vagy akár csak okoljam is. Ami akkor történt, azt olyan kormányok bünyös agitációja idézte elő, amelyeknek a magyar népben már rég nem volt gyökerük s amelyek a kivételes állapotok jóvoltából tengették életüket a nagy leszámolást jelentő összeomlásig. A háborus pszichológiában keresendő a magyarázata annak, hogy a jóérzésű magyarok nem tudták az egész vonalon megakadályozni a vajdasági szerbséggel szemben elkövetett tulkapásokat; olyan volt akkor a levegő, olyanok voltak a viszonyok, hogy nem a józan ész s az öntudatos akarat, hanem a felkorbácsolt indulat uralkodott mindenkin és — mindenütt.

Aki tisztességesen és tárgyilagosan gondolkodik, elítéli azoknak az igazságtalanságoknak sorozatát, amelyeket a háboru alatt a szerb ajku magyar állampolgárokkal szemben elkövettek. Ugyanígy el kell ítélni, ha ma hasonló igazságtalanságokat magyar ajku jugoszláv állampolgárokkal szemben követnek el. Kilengetések akkor is voltak és ma is vannak, de — nem szabad lenniök. Mindenki, aki tisztességesen és tárgyilagosan gondolkodik, azon volt akkor is, hogy kiküszöbölje ezeket, és azon van ma is, hogy megszüntesse a tulkapásokat. A régi sebek felfakasztása szükségtelen és káros tevékenység, de hasznos és szükséges rámutatni a régi hibákra, hogy óvni lehessen mindenkit azok elkövetésének megismétlésétől. Ezért mondtam és ezért mondom:

— Elég volt! Térjünk át a békes munkára! Felejtsük el a multat és fogjunk kezét!

A kibékülés pedig könnyen lehet, mert a két nép lelkivilága,

erényei és hibái ugyanolyanok: szerb és magyar egyformán egyenes és bátor, őszinte és sohasem ravaszkodó, lovasias és szótartó. Az új hazában újból együtt vagyunk, újból egymás mellett élünk. A magyarság már elhelyezkedett az új királyság államjogi keretei között, szorgalmasan dolgozik és hűségesen lerója kötelességeit új hazája iránt, meddő sérelmi politika, amelyet egyesek az egész vajdasági magyarság nevében folytattak, nem lehetett és nem is volt alkalmas arra, hogy eloszlassa a szerbek körében azt a bizalmatlanságot, amely még a háborus lelkiállapotnak volt a maradványa. Eelőtt a helytelen és — elsősorban a magyarság szempontjából — egyenesen káros politika fölött azonban maga a magyarság mondott ítéletet a választásokon, amikor is bebizonyította, hogy jogos érdekeinek védelmét a kormányzó pártok jóindulatu támogatásától várja, nem pedig a különállás meddő sérelmi politiká-

jának biztos kudarcot jelentő követésétől.

A magyarság tömegei önmaguktól léptek a helyes útra és ezzel megteremtették az előfeltételt a kölcsönös közeledésnek. A vajdasági szerbség ezt az utat követte a háboru előtt és a magyarajku választók politikai érettségükről tettek bizonyosságot, amikor átvették a vajdasági szerbek politikáját. Régente az itt élő szerbek mentek együtt a magyarsággal, most az itt élő magyarok a szerbekkel. Közös munkával, vállvetve több eredményt lehet elérni, könnyebben orvosolhatjuk, ami bajunk van, jobban megérthetjük egymást. Hogy ez nem megy egy nap alatt? Természetes. De minél később kezdünk hozzá, annál később érünk célt. Márpedig szerbeknek és magyaroknak egyformán sürgős, hogy a még mindig lappangó gyanakvás és bizalmatlanság megszűnjön s helyébe: a belátás politikája lépjen.

Tizenkét milliárd az állam jövő évi költségvetése

A pénzügyminiszter expozéja a pénzügyi bizottságban

Beogradból jelentik: A minisztertanács pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen folytatta a költségvetés tárgyalását. Az egész budget végösszege tizenkét milliárd és nyolcszázmillió dinár, amelynek eddig letárgyalt tételei a következők: Közlékedésügyi tárca 3 milliárd 269 millió, közoktatásügyi tárca 930 millió, hadügyi és tengerészeti tárca 2 milliárd 500 millió dinár. A minisztertanács ezután megválasztotta az ukáz-bizottságot, amelynek Radics István, Nikics Niko, Makszimovics Bozsó, Miletics Krsta és Srskics miniszterek lettek a tagjai.

Jelentés az uralkodónak az interparlamentáris konferencia kisebbségi vitájáról

Alekszandar király Öfelsége pénteken fogadta kihallgatáson Jankovics Velizárt, az interparlamentáris unió washingtoni konferenciáján résztvevő jugoszláv delegáció elnökét és Njecs Ljubát, a delegáció tagját, akik ismertették az interparlamentáris konferencia munkáját és a konferencia vitáját a kisebbségi kérdésről.

Jankovics Velizár — mint az ujságíróknak elmondta — jelentést tett a királynak arról, hogy a washingtoni konferencián Ausztria és Magyarország arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a nemzeti kisebbségek kérdésében az intézkedést paritásos bizottságra

bizzák arbitráls útján. A jugoszláv delegáció ezt az álláspontot nem tette magáévá, hanem kifejtette, hogy a békeszerződések szabályozzák a kisebbségi kérdést és biztosítják a nemzetiségek jogait, úgy, hogy nincs szükség a paritásos bizottságra. Ezt az álláspontot magáévá tette a francia, angol, olasz, csehszlovák, román, görög és lengyel delegáció is, úgy, hogy a kisebbségi kérdésben az SHS. királyság fényes siker aratott az interparlamentáris konferencián.

Ugyancsak sikert ért el a jugoszláv delegáció — mondotta Jankovics Velizár — az ópium-kérdésben is, valamint sikerült megnyerni a konferencia többségét a jugoszláv álláspontnak a behozatali vámok kérdésében is, az osztrák és a magyar állásponttal szemben. Részletes jelentést tett végül Jankovics Velizár az uralkodónak az amerikai jugoszláv-kolonizációról, amelynek körében az utóbbi időben lényegesen megerősödött a monarchista eszme. Referált a jugoszláv delegáció vezetője arról is, hogy milyen propagandát fejtettek ki Amerikában az SHS. királyság érdekében különösen gazdasági és pénzügyi kérdésekben és felhívták az illetékes pénzügyi körök figyelmét az SHS. királyság bonítására. Öfelsége a legnagyobb megelégedéssel fogadta a jugoszláv delegáció munkájáról szóló beszá-

molót és elismerését fejezte ki a delegáció munkájáért.

Radics István Szlovéniában

Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a Radics-párt vasárnapi ljubljana gyűlése elé, mely tulajdonképpen bevezetője lesz annak a nagyszabású propaganda akciónak, amelyet a horvát parasztpárt Szlovéniában már régóta tervez. A népgyűlés, amelynek Radics István közoktatásügyi miniszter lesz a főszónoka, Ljubljana-nában délelőtt fog lefolytani. A délután folyamán a Ljubljana közelében levő Novomeston tart gyűlést a Radics-párt, amelyen a horvát politikusok közül számosan fognak felszólalni.

A szlovén néppárt, amely ellen a horvát parasztpárt akciója elsősorban irányul, a Radics-párt gyűlésével egyidejűleg Ljubljana-nában szintén népgyűlést hívott össze. A népgyűlésen Korosec fogja ismertetni a politikai helyzetet, kivüle beszédet tart még Smodelj és Hohnjec képviselő is.

Smodelj szlovén néppárti képviselő a Bácsme gyei N pló munkatársa előtt kijelentette, hogy a szlovén néppárt egyáltalán nem fél Radics agitációjától, aki szerinte párfordulása óta elvesztette a szlovén nép színpátiáját.

A pénzügyminiszter expozéja

A parlamentben pénteken délután a pénzügyi bizottság tartott ülést, amelyen Sztojadinovic pénzügyminiszter rövid expozét mondott.

— A most megszavazandó tizenkettedekkel, mondotta a pénzügyminiszter, az 1925-26. évi költségvetés 12 milliárd 751 millióra emelkedett. A kiadások megnövekedtek és a megszavazott költségvetési kereteket gyakorlatul kellett lépni. Az államháztartás pénzügyi egyensúlyában azonban ennek ellenére nem állt be zavar, aminek oka, hogy az állami bevételek is szaporodtak. Az 1925-ös év első kilenc hónapjában 1173 millió dinár folyt be egyenes adókból, 89 millióval több, mint a mult év első kilenc hónapjában.

— A vámbevételek 1925 első nyolc hónapjában 1096 millió dinárt tettek ki, míg 1924-ben ugyanabban az időszakban csak 909 millióra ruotak. A fogyasztási adókból 1925 első hat hónapjában 382 millió dinár folyt be, míg 1924 első felében 371 millió. Az állami monopóljvédelmek 1925 első négy hónapjában 798 millió dinár bevételt hoztak, míg 1924 első évharmadában 785 milliót. Így tehát az összes állami jövedelmek 1925-ben nagyobbak voltak, mint az előző évben és a költségvetési előirányzatnak ez a bevétel-többlete fedezi a kiadási többletet, noha fontos új kiadások

merültek fel. Így például 115 millió dinárt kell fordítani a hadikártalanítási amortizációra, 25 millió a földműves-segély és 33 millió a rokkantségély. Fontos pénzügyi intézkedéseket igényelt a Gospodarsko Drustvo likvidálása és az államot terhelték azok a szerződéses is, amelyeket a Narodna Bankával kötött a valuta védelme érdekében. Mivel a nyugdíjak időközben emelkedtek, erre a célra is 40 millió dinár hitelt kellett utólag igénybevenni, mindezeket az emelkedett kiadásokat azonban a bevétel-többlet teljesen fedezi.

A pénzügyi bizottság nem kezdte meg a tizenketted-javaslat részletes vitáját és arra csak hétfőn kerül sor. Ugyanakkor tárgyalja a pénzügyi bizottság a vámtarifa-bizottság jelentését és az ellenzék kívánságára napirendre tűzték az állami hátralékok törlesztések fizetésének a kérdését is.

A parlament legközelebbi ülésén tárgyalja a vám-tarifát

A parlament legközelebbi ülését november 27-én tartja, amikor is a költségvetési tizenkettődik vitáját megelőzően tárgyalni fogják az új vám-tarifa-javaslatot. A Radics-párt erősen sürgeti ennek a kérdésnek gyors rendezését.

Leszállítják a tudomány vámját

A pénzügyi bizottság tarifális albizottsága folytatta pénteken az új vám-tarifa tárgyalását. A celluloid vámját 60 aranydinárra szállítják le, az újságpapír eddigi 12 dináros vámját 9 dinárra, a konfekcionált papírt 16-ra.

A bizottság megszavazta a pénzügyminiszternek adott azt a meghatalmazást, hogy konkrét esetek

ben a rotációs papír vámját 6 dinárra szállíthassa le. A jövőben ilyen vámleszállítást csak a pénzügyminiszter adhat. Leszállították a térképek vámját is. Az államnnyelven írt könyvek váma kötetlenül, vagy puha kötésben az ed-

digi 80 dinár helyett 50 dinár különként, kemény kötésben 150 helyett 70 dinár. idegen nyelvű könyvek fűzve, vagy puha kötésben vámentesek, keménykötésben a vám különként 40 dinár helyett 30 dinár.

Noviszad harca a vámhivatallal egy utca kikövezéséért

A vámhivatal főnöke akadályozta meg a Magyar-ucca rendezését

A noviszadi Magyar-ucca Noviszad egyik legforgalmasabb uccája, de burkolatát a háború óta nem javították és olyan gödrök vannak benne, hogy a kocsik a tengelyig süppednek el. Évek óta sürgetik ennek az uccának a kikövezését, amely nemcsak a Magyar-ucca lakosságának, de az egész városnak, főleg a gazdasági köröknek fontos érdeke, mert az egész vasúti teherforgalom ezen az egy uccán át bonyolódik le. Mindaz a rengeteg áru, ami Noviszadra jön és innen elmegy, a Magyar-uccán keresztül jut el a vasúthoz vagy a vasútállomásra a városba.

A noviszadi vámhivatal a kövezetvámról szóló törvény értelmében kövezetvámot szed minden darab-áru után, ami kocsin jön be a városba. Ugyanez a törvény a kövezetvám hovatartozását illetően úgy intézkedik, hogy azt az állam azoknak az utasteknek kijavítására tartozik fordítani, amelyeken a vasútról behozott áruk befuvarozása történik. 1919 óta azonban egyetlen párt nem fordítottak a Magyar-ucca karbantartására.

Amikor már a Magyar-uccán a kocsiforgalom életveszélyessé vált, a város felírt a pénzügyminiszterhez és kérte a befolyt kövezetvám kiutalását. A miniszter nyomban intézkedett is, hogy a folyósítás megtörténjék. Akta készült, amely végigjárt egy csomó ügyosztályt, mindegyik

ügyosztály azt mondta a sürgető Noviszad városnak, hogy a pénz már uton van. A város várta, mert a pánaszok megnöttek és végül is, mikor már hivatalos kommunikáció is jelentették, hogy csak napok kérdése a kövezési munka megkezdése, dr. Milovanovics Milován polgármester bizonyosságot akart szerezni az ügy állása felől, lement Beogradba, de az erre vonatkozó ügyiratok nem voltak sehol. Kitudódott azután, hogy a kért négy millió dinár kiutalását a pénzügyminiszter megtagadta.

Megállapítást nyert, hogy a város kövezési programját — Golemovics Petár, a noviszadi vámhivatal főnöke, aki ez év tavaszán az oly nagy port felvert vámháborút idézte elő és heteken át izgalomban tartotta Noviszad kereskedői világát, buktatta meg azzal a jelentéssel, hogy a Magyar-uccát nem kell kikövezni, mert az még használható állapotban van.

A város vezetősége most mindent elkövet, hogy jóvátegye Golemovics hibáját és a Magyar-ucca végre kövezetet kapjon. Ujra előről kezdődött a kérvényezés, amely ismét végigjárja a teméntelen ügyosztályt, míg végül véleményezés végett elkerül újból Golemovics vámfőnökhöz.

A vámhivatal ennek fejében ingyen telket kér a várostól a vámraktár részére, sőt felmerült az a terv is, hogy a város építi meg a

raktárt, kibővíti közraktárrá és ott kap helyet a vámraktár is. Ennek fejében most majd a Magyar-uccát sürgősen burkolandónak fogják tartani és ha a végnélküli bürokratikus ut mégis csak végetér, a város is megkapja a négy millió dinárt, amelyet Noviszad most készülő 1926. évi költségvetésébe is felvesz.

Mindenesetre Noviszad város meg fogja csináltatni a Magyar-ucca kövezetét és majd csak később válik el, hogy a költségekre a város fizeti-e vagy az állam.

A kifosztott pénzeslevél

Eredménytelen a nyomozás a futaki adóeljavlás ügyében

Szomborból jelentik: A Bácsme-gyei Napló megírta, hogy Futók község a napokban megyei pót-adó címén a vármegye részére pénzeslevélben tizenegyezerháromszáznolcvankét dinárt küldött a szombori pénzügyigazgatóságnak. A pénzeslevél meg is érkezett rendeltetési helyére, a felbontásnál azonban kiderült, hogy a borítékon jelzett tizenegyezerháromszáznolcvankét dinár helyett papírdarabok vannak a pénzeslevélben.

A titokzatos küldemény ügyében a vármegye vizsgálóbizottságot küldött ki. A bizottság kiszállt Futokra és megállapította, hogy a pénzeslevél a községi pénztáros és a végrehajtó csomagolt. A levélre a pénztáros ötvenhat gram súlyt írt, a község postahivatala, amely utánamérte a küldeményt, ezzel szemben csak negyvenhat gram súlyt jegyzett rá a pénzeslevélre. A vizsgálóbizottság, miután ennél többet nem tudott kideríteni, a vizsgálatot befejezte és a további nyomozással megbízta a noviszadi ügyészséget és a futaki csendőrséget. Az a feltevés, hogy a pénzeslevél valamelyik közbeeső postállomáson fosztották ki.

A nyomozás a titokzatos ügyben tovább folyik.

Félistenek romlása

Írta: Cholnoky László

Szakadt az eső, amikor Meszesgyörökre megérkeztem. Siettem be a vendéglőbe, amit nem volt nehéz megtalálnom, mert az volt az állomáson kívül az egyetlen ház, amelyik még ki volt világítva.

Amint a bolthajtásos terembe léptem és a csengős ajtó becsukódott mögöttem, nyomban észrevettem, hogy az éjszakát valami rendkívüli esemény izgalma tartja megszállva, mert az asztalok a késő éjszaka ellenére is el voltak foglalva ünnepi ruhába öltözött iparosoktól, pomádés boltosoktól és más diszemberektől, valamelyik távolabbi teremből pedig cigánymuzsika és lábdobogás hallatszott.

— Ma van a Meszesgyöröki Legényegylet bálja, — mondta a csapos, amikor odatette elém a pörköltet, azoknak az embereknek a nemes egyszerűségével, akik tudják, hogy jelentős dolgot mondanak.

Amikor a zene elhallgatott, a konyha felől egy zsakettes hőszerű lépett a terembe, akinek válláról féltelmes hosszúságú nemzeti szalag függött alá ezzel a felírással: főrendező. — Ahogy a terem közepén megállt, az időgálók kéjes gyönyörűséggel néztek rá és tisztellettelenen efrallgattak, ő azonban megértően mosolygott és in-

tett, hogy csak folytassák, csak szórakozzanak, de nyomban azután körülhordozta sasszemeit a termen és amikor engem megpillantott, a kesztyűjét ideges eleganciával rázogatni kezdte és pár pillanatig élesen nézett a szemembe, közben az ajkát harapdálta. Nehéz pillanat volt, de elmúlt minden baj nélkül.

Amikor elfordult tőlem, hogy a szemlét folytassa, a szomszédos asztalnál az egyik diszruhás polgár odafordult a szomszédjához és tengerészkapitányosan azt mondta neki:

— Ördög és pokol!... Tzt a Hunglert az uristen is főrendezőnek teremtette!... Valaha... az én időmben magam is, ... no de hagyjuk ezt!

Lemondóan legyintett, — minek felidézni a multak árnyait?

A főrendező ezalatt a vendéglőshöz lépett és fagyos, gyilkos humorral azt mondta neki, hogy kulturországban legfeljebb minden ezredik vendéglős ha megengedi, hogy a vendégei az egyleti bál alkalmával a sarokba köpienek és amikor a vendéglős erre vállvonogtatva azt felelte, hogy elvégre nem köphetnek egymás zsebébe, csipőretett kézzel, cigarettáját a szájából ki sem véve, egy Talleyrand eleganciájával és elmésségével azt mondta:

— Nos uram, akkor hát ne köp-

jenek sehová!... — Hűsz ez oly egyszerű, nemde?... Hígyje el uram, egészen szép az élet köpés nélkül is!

A körülálló boldogan, tanulmányosan nevettek, — ez a mondás holnap szájról-szájra fog járni, — a főrendező pedig valami könnyű bécsi keringőt kezdett dudolni, majd pattantott az ujjával és azt mondta: no persze!

Koromfekete haja szabályos csigákban omlott a homlokára, majd fátyolszerűen elvonulva a balszeme előtt, a fülkagyúló felső része mögött egyesült ismét az anyahajjal. Voltak percek, amelyekben Hungler nagy és fontos előttem is, de ezek azok a kiszámíthatatlan időrészesek, amelyekben talán maga a mindenek alkotója sem igazodik el, vagy legalább is nem tesz komoly vallomást ebben a tekintetben.

A főrendező tehát nagyszerű, feltűnő és jelentékeny volt és nem tudta, egészen bizonyosan nem tudta, hogy már az utolsó óráit éli a maga jelentékeny voltának. Nem tudta, talán elfelejtette, vagy talán sohasem is tudta, hogy az ő jelentékenysége azon a napon kezdődött, amelyiken először került szóba az egyleti bál és amelyiken megkezdődött a főrendezői méltóságért való nagyszerű küzdelem. Kétségtelen, hogy volt jelentős ellenfele is, de a Hungler-párt végre is győzött és ez

nagyszerű volt. Nagy kiabálások zenek, szerelmek és egyebek vetődtek felszínre, mindezek ellenére is azonban kétségtelenül az utolsó nap volt a legfontosabb, amelyiken a ruhavasalások, szalagviselések, leánybevezetési sorrendek megbeszélése és ilyesmik következtek. Tisztán hallottam ott az asztal mellett a piros kadarkafröccs társaságában amint Hungler az előző estén kiadja otthon a parancsait, szigorúan ellenőrizni a legkisebb hugát, aké kétszázszor kivikszeli a cipőjét, fölényesen kellemetlenkedik az édesanyjával, aki nem a régi, kiélezett helyen akarja vasalni a nadrágját és a szomszédból átesődött leányokat kegyesen megnyugtattja, hogy nem engedi őket petrezselymel áruolni.

Az utazás fáradalmaj, a terem kellemes melege, a cigányzene és a bor lassankint elnyomtak, — csendesen szundikálni kezdtem. De egyszer felébredtem és akkor okvetlenül ki kellett mennem valami ügyben, amit ma már elfelejtettem. Nem ismertem a járást és valami csodálatos, külön kis helyre nyitottam be és ott láttam a nagyszerű Hunglert, a félistent, amint ott térdelt egy lehetetlenül fitosorru, egészen buta kislány előtt és a félisten ekkor, rettentő nagyságu cipői ellenére is akkora volt csak, mint egy középtermetű pincebogár.

KISEBBSÉGI ÉLET

●●●

Az esztországi németek teljes kulturális autonómiáját nemrégiben biztosították. A kulturális autonómia jogot ad az esztországi kisebbségeknek, hogy kulturális ügyeit önkormányzatilag intézzék és teljesen szabadon rendelkeznek az állam által közjövödelmekből rendelkezésükre bocsájtott anyagi eszközök felhasználásáról. A törvény meghozatala óta most történt az első nagyjelentőségű lépés: Revalban az esztországi német kulturális tanács most ült össze első ízben. Az ünnepélyes aktusra megjelentek az esztországi kormány képviselői és üdvözölték a kulturális tanácsot első összehívása alkalmából. Einbund belügyminiszter kijelentette, hogy a kulturális autonómiától a legkedvezőbb eredményeket várja az államélet fejlődésére. Birk külügyminiszter a kulturális autonómiát a nemzetek megértésének és az európai békének eszközéül mondomta. A kulturális tanács egyhangulag kimondotta megalakulását és a legközelebbi ülésén a szükséges önkormányzati apparátus megalkotása után megindul az egész vonalon az esztországi német kisebbségek kulturális önkormányzata. A kisebbségi törvény hézagait még ki kell tölteni, de ezt a kormány kétségtelen legjobban szándékkal mellett végre fogja hajtani. Az esztországi német kisebbség körében rendületlenül a meggyőződés, hogy a német nép ereje élettelen fogja megtölteni a kulturális autonómia számára az államhatalom által megvonott jogi kereteket és összetartó, önfegyelmű és szervező ereje e téren is megtermi a kellő sikereit.

*

A csucsai paktumot nem bontja föl a néppárt és az erdélyi magyar párt annak ellenére sem, hogy az utóbbi időben főként a magyarság részéről kifogás merült föl az egyezmény ellen. A paktum sorsáról Goga Octavián így nyilatkozott: »Sándor József akciója nézetem szerint, nem vonhat maga után semmi komoly konzekvenciát az említett és ma is fennálló paktumra nézve. Ugy látom, hogy a magyar párt részéről is kialakult az a nézet, hogy Sándor Józsefnek a paktummal szemben megkezdett és elökvensen folytatott akciója kizárólag egyéni szempontoktól vezette történt. Ami engem illet, nincs semmi ok arra, hogy kétségbevonjam a csucsai paktumra vonatkozólag a magyar párt fegyverbarátságának hűségét. Remélem, hogy a közeljövőben a mi részünkről is dokumentálhatni tudom ennek a fegyverbarátságunk szilárdságát. Ez a nemsokára bekövetkező alkalom meg fogja győzni a közvéleményt a néppárt és a magyar párt együttléte működésének hatékony voltáról és ezáltal nyilvánosan is meg fogjuk pecsételni a két párt között megállapított megegyezést.«

*

Amende esztóniai képviselő nagyobb cikkben fejtette ki egy berlini lapban az első kisebbségi konferencia jelentőségét. Az esztóniai képviselő véleményét így foglalta össze: »Jellemző, hogy a kisebbségi konferencia egész lefolyása alatt az érdekelt állam ellen semmiféle tiltakozás, de még támadó hang sem emelkedett. Ellenkezőleg: az összes javaslatoknak föltétlenül lojális jellege volt. Csak a lengyelországi ukránok, litvánok és fehér oroszok hangsúlyozták, hogy a tanácskozásokon nem mint delegátusok, hanem csak mint megfigyelők vesznek részt, mert követelésük messze túlhaladja a konferencia programját. Ezzel bebizonyítottunk vehetjük, hogy Európa szervezett nemzeti kisebbségi csoportjai képesek a nemzeti probléma békés megoldásán konstruktív munkával közreműködni. Aligha lehet a kisebbségekről a jövőben is csak mint propagandistákról és békébontókról szóval destruktív elemek-

ről beszélni, ahogy azt éveken át tapasztalhattuk Prágában, Varsóban, Bukarestben és egyebütt.«

*

A román kormány az Adeverul szerint, hajlandó a magánoktatási törvényjavaslatot a kisebbségek kívánságainak értelmében módosítani. Az előadási nyelvvel vonatkozólag a magyar kisebbség

kívánságát teljesítik és a zsidók is szabadon választhatnak a héber vagy a román nyelv között, ellenben nem engedélyezik a bukovinai és besszarábiai zsidóság által jüddisch nyelvet. Ezzel szemben az összes zsidó iskolák megkapják a nyilvánossági jogot. A lap szerint módosítják a kultusz törvényjavaslatot is Banu volt kultuszminiszter tervezete értelmében.

Három zagrebi tanfelügyelőt menesztett Radics István közoktatásügyi miniszter

A horvát közoktatásügyi személyzetben nagy változások várhatók

Zagrebból jelentik: **Radics István** közoktatásügyi miniszter hivatalba lépése első napján **felmentette állásukból Tkalsics Brankó dr., Stima Milán és Pesticsek Ambrózia** zagrebi tanfelügyelőket, akik már át is adták hivatalaikat a helyükre csüörtörtökön kinevezett új tanfelügyelőknél.

A három közoktatásügyi hivatalnok felmentése **nagy megnyugvást keltett Zagrebben**, ahol biztosra veszik, hogy **Radics István még igen sok tanárt és tanfelügyelőt bocsájt el, olyanokat, akik annak idején a pedagógiai kérdések helyett politikai ellentételek üldözésével foglalkoztak.**

V. Béla

A trónkövetelő Albrecht főherceg Árpád-házi királynevet vesz fel — Olasz királylányt keresnek feleségül Albrechtnek

A magyar kultuszminiszter irányítja az Albrecht-propagandát

Budapestről jelentik: Azok a hírek és események, amelyek egyre kétségtelenebbül igazolják, hogy **Habsburg Albrecht főherceg, a volt uralkodó-család egyik leggazdagabb tagja**, igényt támaszt a magyar trónra, főként a legitimista-táborban keltenek izgalmat. Az elhunyt ex-király fiának, **Ottó főhercegnek** hívei attól tartanak, hogy

Albrecht főherceg mérhetetlen vagyonával veszélyes ellenfele lehet a teljesen elszegényedett Ottónak

és ezt a feltevést igazolják is azok a hatalmas összegek, amelyeket **Albrecht** édesanyja, **Isabella főhercegnő** máris rendelkezésére bocsátott **Gömbös Gyulának**. Egyelőre csak

azt eredményezte Albrecht fellépése, hogy a szünetelő legitimista propaganda hatalmas erővel lángkapott Ottó érdekében

és a legitimista sajtó hatalmas agitációba kezdett.

Az **Albrecht-párt** igyekszik az antant felé is utat találni. Ugy tudják, hogy **Albrecht főherceg** nem hiába járt néhány hónap előtt Rómában, ott egyénisége, mint tervei részére igen jó fogadtatást tudott kieszközölni. Római főúri körökben arról beszélnek, hogy **Mafalda hercegnő** után, akinek esküvője csak a közeli hetekben zajlott le,

az olasz királynak fiatalabbik lánya is eljegyzésre készül egy fiatal Habsburg főherceggel.

Ezeknek a családi kapcsolatoknak mélyreható politikai jelentőségük is volna és amennyiben ez a hymenhir nem elsiertet indiszkréció révén került forgalomba, hanem valóban megfelel a tényeknek, ez azt is jelentené, hogy **Albrecht főherceg** a római udvar hathatós támogatását tudja megszerezni arra, hogy **ő legyen valóban az az eljövendő, akiről Raffay püspök beszédében említést tett.**

Az **Albrecht-párt** fanatikus hívei nemcsak ilyen nagyszabású külpolitikai akcióról terjesztenek pontos részleteket, hanem nagy buzgalommal tanulmányozzák a magyar történelmet és közjogot is, hogy jelölésüket romantikusabbá és rokonszenvesebbé tegyék. **Albrecht** édes-

anyja a **Crouy-családból** származik, amely **nő-ágon visszavezeti származását az Árpád-házra**. **Albrecht** hívei rájöttek arra, hogy **Albrechtet** rendkívül népszerűvé tenné, ha nem ezen a főhercegi néven, hanem valamilyik régi magyar tradicionális királyneven venné át az uralkodást. Erre a célra a legmegfelelőbbnek az **Árpád-házi hagyományokkal** megszerített **Béla** nevet találták és így a rendületlen kombinálók véleménye szerint

Albrecht, mint V. Béla szándékozik magát megkoronáztatni.

A politikusok természetesen nem tudják eldönteni, hogy mi rejlik ezek mögött a kombinációk és feltűnően egybevágó értesülések mögött, de egy bizonyos, az, hogy

Albrecht főherceg az állítólagos puccstervekről mindeztideig nem nyilatkozott.

Egyik délutáni újságnak szintelen és semmiesetre nem hivatalos megjegyzéseitől eltekintve, sem a legilletékesebb személyiség, sem **Raffay Sándor püspök** nem siettek megfelelő kijelentésekkel elejét venni minden kétségnek.

A legitimista politikusok ezekkel a nyilatkozatokkal szemben is **aggasztónak látják a helyzetet és megindították már ellenakciójukat**, amelynek első megnyilatkozása a csüörtörtök este megtartott **Ottó-vacsora** volt, amelyen már nemcsak a mágnás-legitimisták, hanem a **baloldali legitimista politikusok** is megjelentek és amely vacsorán gróf **Apponyi Albert** élesen megbélyegezte az **Albrecht** érdekében megindult propagandát.

Az **Albrecht-propaganda** ügyében egyébként **Hegymegi-Kiss Pál** pénteken interpellációt jegyzett be a kormányhoz. Az interpellációt a nemzetgyűlés szerdai ülésén fogják tárgyalni, amikor is minden bizonynyal maga **Bethlen** miniszterelnök fogja a kormány álláspontját leszögezni.

A parlament folyosóján sok szó volt arról, hogy **a kormány egy-két tagja maga is támogatja a mozgalmat**. Elsősorban gróf **Klebsberg Kunó** közoktatásügyi miniszterrel van ismét szó, aki az utóbbi időben feltűnő összeköttetést tart fenn a

fajvédőkörökkel és aki már nem egyszer próbált magával miniszterelnökével, **Bethlen Istvánnal** szemben is frontot csinálni, sőt **Bethlent** a fajvédők segítségével megbuktatni. Parlament körökben sokat beszélnek arról, hogy **Klebsberg Kunó gróf hetenkint kétszer teán hivatalos Albrecht édesanyjánál Isabella főhercegnőnél** és ebből, valamint más jelenségekből is arra következtetnek, hogy

Klebsberg kultuszminiszter áll az egész Albrecht-propaganda mögött és ő irányítja a propagandát.

Erre vonatkozólag az újságírók pénteken kérdést intéztek **Klebsberg Kunóhoz**, aki kijelentette, hogy az egész **Albrecht-propaganda** ügyét felfújták és elsősorban a legitimisták terjesztik a túlzott híreket, mert úgy mint máskor is, most ismét célzatosan akarják ezeket a koholt híreket a köztudatba bedobni.

Nyilatkozott **Vass József** népjóléti miniszter is, aki kijelentette, hogy a Társadalmi Egyesületek Szövetségének közgyűlésén, amelyen **Albrecht** főherceget kormányzó-elnöki állásába beiktatták, csak azért jelent meg, mert **Horthy kormányzó bízta meg ezzel**. A beiktatásnak azonban épen egy nincs politikai jelentősége, mint az ő megjelenésének ezen a közgyűlésen és semmiféle politikai konzekvenciákat nem lehet és nem szabad ebből levonni a királykérdés tekintetében.

Nagy krach a berlini tőzsdén

Évtizedes cégek omlanak össze — Egy nagy hajógyár súlyos válsága

Berlinből jelentik: Fekete napja volt csüörtörtökön a berlini tőzsdének. A piacon izgatottan tárgyalták, hogy **több erősnek hitt bankcég inog**, így a **Labond, Stiehl és társa** bankház, amelyet néhány héttel ezelőtt négy nagy pénzintézet kiségett fizetési zavarai közül, amennyiben 700.000 márka hitelt folyósított esedékessé vált fizetésekre. A tőzsdéi forgalom megnyitásakor hirtelen terjedt ennek s az izgatottság még nagyobb lett. Azt is híresztelték a tőzsdén, hogy **még egy jövevő bankház lett fizetésképtelen, amely hetven év óta áll fenn a berlini piacon**, az utóbbi időben pedig telekspekulációkkal foglalkozott. A helyzet az, hogy **hamarosan sok fizetésképtelenséget lehet várni**, miután a nagybankok a legszigorúbban járnak el a hitelek megszavazása körül és követeléseiket igyekeznek biztosítani, hogy tisztogatást végezzenek.

Ezek a riasztó hírek tették, hogy **a Rombachi részvények**, amelyek szeptember 1-én még 46½-en állottak, csüörtörtökön lezuhantak 13-ra. Ez a vállalat erősen érdekelt van a **Rohwald-téle hajógyárban**, amelynek részvénytöbbségét megszerezte. Már most ez a hajógyár nagy veszteségeket szenvedett egy üzletén, aminek következtében a **Rohwald-téle hajógyár valószínűleg kénytelen lesz fizetésképtelenséget jelenteni.**

Kedvezőtlen hírek keringtek a piacon a szászországi szerszámgépgyár részvénytársaság felől is s mindez arra vezetett, hogy **a tőzsde közönsége igyekezett részvényeitől szabadulni**, a letétek már nem nyújtottak fedezetet az áresés következtében, tehát mindenki szabadulni szeretett volna papírjaitól. **A bányászati és a bankpapírok piacán egyaránt rohamos volt az áresés**. A vezető bányarészvények átlag 4–5 százalékot vesztek.

CIRKUSZ

Modern mesék

Egyetlen kívánság

Ebben a mesében arról a bizonyos jószágos tündérről van szó, aki a mesékben általában szerepel és három kívánságot szokott teljesíteni. Ma azonban már más idők járnak és a tündérek is legfeljebb csak egy kívánságot teljesíthetnek. Ez a mi tündérünk is olyan egyfogatu tündér volt. Elment egy operett-színházhoz, természetesen öreg boszorka képében, mindjárt szerződtek is öltöztető nőnek. De nem a primadonnát öltöztette, csak egy segédszínésznőt, aki most került a színházhoz és csuf volt szegényke, mint az éjszaka.

Természetesen a jószágos tündér-öltöztető nem habozott sokat, hanem rögtön átváltozott igazi tündérré és kinyilatkoztatta, hogy hajlandó egy kívánságát teljesíteni. És kíváncsian lesté, hogy mi lesz az az egyetlen kívánság, amit a csuf kis segédszínésznő kívánni fog? Vajjon mi lehet ennek a kis békának szive vágya?

A lány makacsul hallgatott. A jószágos tündér biztatta:

— Nos, szólj lányom, mit kívánsz?

A kis segédszínésznő ábrándosan hallgatott, aztán lesütötte a szemét és végre kibökte:

— Azt kívánom, hogy a primadonna *csunydob* legyen, mint én.

Az öregasszony és a halál

Egy tőporódott vén anyóka fát szedett az erdőben. Lassan összekeresgélte a lehullott galyakat, csomóba kötötte, aztán sóhajtozva és nyögve fölvetta a vállára. Majd leroskadt a nagy teher alatt, mert bizony sokat szedett össze, hogy minél több fűtenivalója legyen otthon. Öreg vállalai sajogtak a nagy teher alatt, tehát fáradtan letette a földre, közben arra gondolt, hogy számára csak szenvedést hozott eddig a sors, nem ér egy fabatkát sem az egész élet és legjobb volna meghalni. Föl is sóhajtott magában:

— Oh halál, jöjj már értem, hogy megszabadíts a terheitől!

Ebben a pillanatban megjelent előtte a halál.

— Mit kívánsz tőlem, jó asszony? — kérdezte csöndes, de mégis félelmetes hangon.

Az öreg asszony egy pillanatig habozott. Eszébe jutott, hogy neki most a régi mese szerint meg kellene gondolni a dolgot és csupán azt kellene kérni a haláltól, hogy segítse föl a vállára ezt a kis fát. De az öregasszony elszánt voltésmakacs, mint egy komoly öngyilkoshoz illik. Tehát nyugodtan felelte:

— Szabadíts meg, kérlek a terheitől.

— Jól van — mondta a halál — elviszlek magammal az én birodalmamba. Az öregasszony azonban gunyosan föl-kacagott.

— Megbolondultál? — méltatlankodott rikácsolva — ne engem vigyél el, hanem a fát! Odaadom! Hatvan dinár métermászása. A halál meghökkenett egy pillanatra. Aztán észébe jutott, hogy az öreg asszony megszegte a drágaságról szóló rendeletet. A közszükségleti cikk árát nem tüntette fel láthatóan s árdragítást követelt el.

Feljelentette tehát a vén boszorkát.

Oh, diplomácia!

A szamar és az ökör egy istállóban voltak. Nagy barátságos viseltették egymás iránt és esténként munka után elpanaszolták egymásnak ügyes-bajos dolgukat. Az ökör így szólt:

— Borzasztó, hogy mennyit kell dolgozni! Egész nap huzom az igát és halottfáradt vagyok. Nem értem, hogy mit engem a gazda folyton dolgoztat, addig magát békében hagyják és nyugodtan pihenhet itt az istállóban.

A szamar nevetett.

— Mindennek megvan az oka-módja. Az egész anyyi, hogy én ügyesebben csináltam. Adok magának egy jó tanácsot. Tegyen maga is úgy, mint én. Egyen kevesebbet, mintha nem lenne étvágya, tesse magát betegnek, akkor magát se fogják dolgoztatni.

— Köszönöm a jó tanácsot — felelte az ökör és álomra hajította szelíd fejét.

Másnap csakugyan — amint a gazda bejött az istállóba — az ökör busan böngött egyet, lehorgasztotta a fejét és mindenképpen betegnek látszott.

Erre a gazda befogta a szamarat. A szamar keservesen dolgozott egész nap, miközben elkeseredve bögte magában:

— Micsoda szamárságot csináltam! Most jó lenne helyrehozni valahogy... Végre mentő ötlete támadt.

Este, mikor találkozott az ökörrel, titokzatosan így szólt hozzá:

— Kolléga ur, nagy baj van!

— Igazán? — kérdezte az ökör ijedten.

— Bizony. A gazda ugyanis, miután azt hiszi magáról, hogy beteg, elhatározta, hogy le fogja vágni.

— Hát mit csináljak, az istenért?

— Tettesse magát egészségesnek!

— Ugy fogok tenni. Köszönöm, köszönöm — hálálkodott az ökör.

Másnap, mikor a gazda bejött az istállóba, az ökör vigan ugrott föl a szalmáról, mire természetesen rögtön befogták a munkába. A szamar pedig, ottmaradván az istállóban, vigan dörmögte:

— Valamit el kell rontani előbb, hogy az ember, illetve a szamar újra visszacinálhassa. Egy kis diplomácia az egész... Diplomata leszek! Az isten is nekünk teremtette ezt a pályát...

— gá. —

Négyszázezer szláv él Olaszországban

A városokban erősen csökkent a szláv lakosság

Az olasz statisztikai vezérigazgatóság az 1921 december elsején tartott általános népszámlálás adatait csak most hozta nyilvánosságra. A hivatalos kiadás harmadik köteteként most megjelent a *Venezia Giulia* nevű tartomány statisztikája, amely felöleli a monarchiától Olaszországhoz csatolt területek népességének statisztikáját.

Venezia Giuliában, ide számítva Zára dalmáciai várost és Lastovo dalmáciai szigetét — *Fiumét* nem, mert ez még 1921-ben független állam volt D'Annunzio uraíma alatt — összesen 531.824 olasz (59 százalék), 258.944 (29,2) szlovén, 92.800 (10,5) horvát és 4185 (0,5 százalék) német lakik. A statisztika összehasonlítja adatait az 1910. évi osztrák népszámlálás adataival és ebből kitűnik, hogy az olasz lakosság aryszámára tizenegy év alatt 41,6-ról 59,8 százalékra emelkedett, míg a szlovéneké 37 százalékról 29,2 százalékra, a horvátoké pedig 16,7 százalékról 10,5 százalékra szállt alá.

A két statisztika közötti különbség annál feltűnőbb, mert a két népszámlálás közötti tizenegy év alatt az összlakosság száma 948.525-ről 919.987-re — tehát három százalékkal — esett. Az impériumváltozás miatt sok, Olaszország alá került szláv Jugoszlávi ba telepe-

dett ugyan át, ezeknek száma azonban még tízezerrel is magasabban van kontemplálva, százezerről pedig, amennyi a statisztika különbsége, szó sem lehet.

Jugoszláv források hamisítottak minősítik az olasz statisztikát és félmillióra teszik az olaszországi szláv lakosság számát, valójában azonban a két számítás közötti differencia közepén lesz az igazság, amely szerint 400.000 szlovén és horvát él ma olasz fenhatóság alatt.

A legkompaktabb volt a szláv lakosság 1910-ben Gorica (Görz) városban és környékén, ahol 80.829 szlovén élt s ahol az olaszok most is kimutattak 68.873-at. Az olaszok legkompaktabb telepe Triest város volt, ahol 1910-ben 118.959, az új statisztika szerint pedig 202.382 olasz él. A triestti szláv lakosság száma tizenegy év alatt 56.916-ról 18.150-re csökkent. A dalmáciai Zára városban, amely minden „hinterland” nélkül Olaszország fenhatósága alá került, 12.238 olasz él 2.538 horvátal szemben. Az olasz lakosság térfoglalása egyelőre csak a tengerparti városokban ölt nagyobb méreteket, míg például Gorica (Görz), Szanjan, Tolmin (Tolmein), Idria, Postojna (Posthumia), Pazin, Volosko (Volosca), Opatija (Abbazia) még mindig nagy szláv többséget mutatnak fel.

A fazendák rabszolgái

Fizetés nélkül dolgoztatják a kivándorlókat a brazilai kávéültetvényeken

Számtalanszor irtunk már azokról a súlyos szenvedésekről, amelyek Braziliában várnak az ügynökök által oda-csalogatott kivándorlókra. Főleg az utódállamok földnélküli magyar földmunkásai vannak kitéve a kivándorlási hiénák aranyhegyeket csífolgató csábításainak, amelyeknek a nyomoruság a leghálásabb talajuk. A brazilai kivándorlók siralmas állapotáról szóló cikkeink Braziliába is eljutottak és ezekre való hivatkozással felkeresett bennünket egy visszaérkezett kivándorló és elmondta, hogy a Braziliában olvasott cikkeink igazságát ő odakint a saját bőrén érezte meg igen keservesen.

A sokat próbált ember elmondta, hogy Gnad Istvánnak hívják, nagykarlyi földmunkás és másfél évet töltött a brazilai San Paolóban. Átutazóban szállt ki Szubotícán, lekéste a csatlakozást Románia felé és ezt az alkalmat megragadta arra, hogy feljöjjön a szerkesztőségbe és a kivándorolni szándékozók elrettentésére beszámoljon brazilai tapasztalatairól.

A hiénák karmaiban

— Másfél évvel ezelőtt — adta elő Gnad István — egy Heller nevű nagyváradi ügynök vett rá, hogy kivándoroljak. Fűt-fát ígért, biztosított, hogy egy fillérembe sem fog kerülni a kiuta-

zás és olyan keresetem lesz odakint, hogy néhány év alatt vagyont takaríthatok meg. Amim volt, kocsit, lovat, gazdasági eszközöket pénzzé tettem, negyvenezer leit kaptam értük, aztán feleségemmel és két kis gyerekemmel elindultam.

— Amikor a csehszlovák határhoz, Halmihoz értünk, már csak hotezer letem volt, a többi az ügynökök kieszták tőlem. A holland hajón, amelyen a tengeri utat megtettük, elég jól megvontunk. Szantoszbán szálltunk partra, ahol már egy egész ügynökhad várt bennünket, azonnal bevagionoztak és elszállítottak San Paolóba. Mintegy hetven románai családból állt a szállítmány. Este érkezünk meg San Paolóba, ahol rizsből, babból és káposztából álló keveréket kaptunk vacsorára. Másnap jelentkezünk kellett az irodában, ahol azt mondták, hogy el kell mennünk a fazendákra. Aki nem hajlandó a fazendákra elmenni, azt kidobják az uccára. Éppen azért fontos az ügynököknek, hogy a kivándorlók pénz nélkül érkezzenek meg, mert így könnyebb a szerencsétleneket a kávéültetvényekre kényszeríteni. Az ügynökök minden családfő után, akit a fazendákra szállítanak, száz millreisz (körülbelül) hétszáz dinár) kapnak és így érthető, hogy mindegy kivándorlót oda akarnak juttatni.

Zimmermann, a Délamerikai Magyar Ujság szerkesztője, akit a kivándorlók »kapitány ur»-nak szólítanak, szintén nagyon buzgálkodik, hogy minden kivándorló a fazendákra kerüljön.

Fegyencsors a fazendákon

— Én azonban szóba elegyedtem az emberekkel és alaposan kikérdeztem azokat, akik már voltak a kávéültetvényeken, hogy milyen élet folyik ott. Megtudtam, hogy a fazendák munkásainak valóságos fegyencsorsuk van. Ha tíz évig dolgoznak, akkor sem látnak pénzt, csak utalványt kapnak, amivel elszámolásra vásárolhatnak a fazendák boltjaiban. Valahányszor azonban el akarnak számolni, mindannyiszor kiderül, hogy adósságuk van. Benschülött örök vigyáznak, hogy a kivándorlók meg ne szökjenek és ha valakit szökésen érnek, télholtra verik.

— Nem akartam kimenni a fazendákra, ezért kidobtak az irodából. Ott álltam idegen földön pénz, munka és mindennemű segítség nélkül. Szerencsére hamarosan kaptam munkát egy gyárban, mint zsákoló és napi ötven dinárnak megfelelő összeget kerestem. Később egy olajgyárban dolgoztam és nagy kinnal, koplalással össze tudtam kuporgatni a hajójegy árát. Amikor Genuában partra szálltam, teljesen kifogyott a pénzem. A román konzulátus tette lehetővé, hogy tovább utazzam. Most megyek haza új életet kezdeni.

A Braziliából visszatért kivándorló élményeinek közlésével az a célunk, hogy a kivándorlás gondolatával foglalkozó magyar földnélküliek figyelmét felhívjuk a szomorú valóságra, amelyet a jelketlen ügynökök kánaáni állapotnak tüntetnek föl.

Betörés — szerelemből

A beográdi strandfürdő téli lakói

Beográdból jelentik: Beogradban az utóbbi időben nagyon megszorodott a betörések száma. Egy ismeretlen betörő szervezet Beograd legforgalmasabb helyein a betörések egész sorozatát követte el. A rendőrségnek eddig nem sikerült elfogni a betörőket. Néhány nappal ezelőtt detektívek felfedezték a betörők tanyáját és tíz rovottmultu embert letartóztattak.

A rendőrséghez szerdán névtelen feljelentés érkezett, mely szerint a dunai strandfürdőben az utóbbi napokban esténként gyanus alakok gyülekeznek. A rendőrség nyomban lesbe állt és szerdán este kilenc órakor behatolt a strandfürdő kabinjaiba. Itt egész sereg embert találtak, akik egy láda tartalmán osztozkodtak. A meglepett társaság tagjai a rendőrségi közegek láttára felugrottak, néhányan a Dunába akartak ugrani, de a rendőrség körülfogta a strandot s a téli strandolókat megláncolva bekísérte.

A rendőrségen kiderült, hogy a betörőbanda feje Iics Mihajlo volt film-operatőr, aki a moziban szerzett tapasztalatai hasznosításával szervezte meg a betörőbandát, amelynek tagjai úgy látszik edzett emberek voltak, mert a novemberi hideg dacára a strandon laktak, sőt olyan is akadt köztük, aki minden nap megfürdött a Dunában. A strandfürdőben a rendőrség rengeteg rablott holmit talált. A fürdőkabinokban őrzött árú értéke meghaladja a kétszáz ezer dinárt. A letartóztatott betörők valamennyien beismerték, hogy számos betörést követtek el és hogy a strandfürdőben talált árak lopásból erednek. Azt azonban tagadták, hogy cinkosaik is lennének. A rendőrség tovább folytatta a nyomozást abban a feltevésben, hogy a bandának olyan tagjai is vannak, akik nem voltak szerdán este a strandfürdő elű bűntanyán.

Csüörtökön este tíz órakor a strand bejárataánál a detektívek le is tartóztatták Pílar Andrást, Kabilyo Revucion, Krsztics Miutin és Martinkovics Pavle munkanélküli csavargókat, Martinkovics Pavle, aki Szubotícán és Noviszadon detektív volt, tagadja, hogy része volna

a betörésekben, míg a többiek beismertében vannak. A letartóztatottak kihallgatása több mint egy hetet vesz igénybe, mert a rendőrségen egyre jelentkeznek a károsultak.

Ilics Mihajló, a banda főnöke romantikus magyarázatát igyekszik adni annak, hogy ő a betörők közé keveredett.

— Hires ember akartam lenni — mondja, egy új Tom Mix, akinek nagyszerű kalandjai vannak. Így akartam meghódítani szerelmemet, egy uriaszszonyt... A rablott dolgokból én semmit el nem vettem, mindent vissza akartam adni a tulajdonosoknak. Ha a rendőrség közbe nem lép, mindenki visszakapott volna mindent. Nem vagyok én betörő, hanem csalódott szerelmes...

A beogradi rendőrségben nincs romantika. Az új Tom Mix-et letartóztatásban tartja.

Szíria új főbiztosa Londonban

A határok kijelöléséről tárgyal az angol külügyminiszterrel

Londonból jelentik: Henri de Jovenel, Szíria új főbiztosa Londonba érkezett és látogatásának első napján több mint egy órahosszat tanácskozott Chamberlain külügyminiszterrel és Amery gyarmatügyi miniszterrel. A konferenciáról hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint az eszmecsere olyan kérdések körül forgott, amelyek együttesen érdeklik Angliát és Franciaországot, tehát Szíriáról, Mezopotámiáról, Palesztináról és főleg a két nagyhatalom mandátumterületeinek határaitól, amelyek eddig még nincsenek megállapítva.

A Daily Telegraph diplomáciai munkatársának alkalma volt Jovenellel beszélnie, aki elmondta, hogy Londonból Angorába készül utazni s ott tárgyalni kíván a kormánnyal a szíriai és törökországi határ kijelöléséről, amely teljesen bizonytalan, különösen amiatt, hogy az Aleppo és Nttbin között kiépült vasut cikázó vonalban szeli át a francia területet, míg török földre ér.

Rablók miatt titkolták el Tutankámon aranykoporsóját

A halottaskamrában megtalálták a Halál Könyvét

Kairóból jelentik: Tutankámon sírjának kutatóival beszélgetést folytatott a Chicago Tribune tudósítója L. Balderston, aki a következő érdekes dolgokat tudta meg tőlük.

— A fáraó holttestének kibontásáról megjelent az arabnyelvű hivatalos közlemény és ezt Howard Carter és Jean Lacau írta alá. A hivatalos közlemény azt állítja Tutankámonról, hogy »még nem serdülő korban levő férfiú« volt. A kommuniké azért nem célzott a király igazi korára — amelyet tudvalevően 16 évre becsülnek — mert az orvosi vizsgálat még nem ért véget. De alig lehet kétség alól, hogy 15—16 éves lehetett.

— Igen valószínűnek tartjuk — mondották a kutatók — hogy Tutankámon tüdővész áldozata volt. Az, hogy meggyilkolták volna, nem valószínű. Az arckifejezése ugyanolyan, mint a tüdővészben elhaltaké szokott lenni. Az újságírók gyakran gunyoltak bennünket, hogy annyira titkolózunk. Emlékszem rá, erősen megkritizáltak bennünket, mert az októberben kiadott hivatalos kommunikéből kihagytuk azt, hogy a koporsó aranyból van. Nem gondoltuk arra a felelősségre, amely Carter urvallára nehezedik. Mindnyájan tud-

juk, hogy a Királyok Völgye magányos hely, ahol még a madár sem jár és tudjuk azt is, hogy a Királyok Völgyében évezredek kereszti rablók garázdálkodtak, feltörték a sírokat s elvittek magukkal mindent, amit elvihettek. Ilyen rablók most is vannak és ha ezek értesülnek róla, hogy aranykoporsókat találtunk, nem lehet-e feltételezni, hogy fölkerednek és ránk törnek? Igaz, hogy ka-

tonaság őrizz bennünket, de ez a katonaság mindössze negyvenötven főre rug, míg a rablók ötszázan is lehetnek.

Több lap azt írja, hogy a koporsóban Tutankámon holtteste mellett semmiféle okiratot nem találtak. Ezzel szemben tény, hogy megtalálták Tutankámon király Halál-Könyvét, a mely papyrusra volt írva, amelyet Carter faksimilében ki akar adni.

Mussolini félti az életét Londonban

Fantasztikus óvintézkedéseket követel — Olasz detektívek razziáznak Londonban

Londonból jelentik: Még nem biztos, hogy Londonba jön Mussolini a locarnói szerződéseket aláírni, mert a diktátor teljesíthetetlen feltételeket szabott az angol kormánynak a saját személybiztonságára nézve.

Mikor Mussolini először nyilvánította azt a szándékát, hogy Londonba utazik, az olasz nagykövet érdeklődött a kormánynál, hogy hol helyezné el a miniszterelnököt és az olasz delegációt. Egy elsőrangú hotel félemeletét ajánlották föl az olasz nagykövetnek. Akkor azután Mussolini értesítette a londoni olasz nagykövetséget, hogy

a második emeleten kíván lakni, még pedig úgy, hogy az egész emeletet tartsák fenn az ő számára, de alatta és fölötte, tehát az egész I. és a III. emeleten ne legyen senki, azokat a szobákat el kell zárni.

A háború befejezése óta soha sem volt olyan nagy az idegeniorgalom Londonban, mint éppen most és a szálloda kevés, már pedig a locarnói szerződések aláírásának ünnepeére temérdek vendég fog Londonba érkezni, amivel számolni kell és így

a brit külügyminisztérium a leg-

nagyobb sajnálkozással értesítette az olasz nagykövetet, hogy a feltételeket nem teljesítheti.

Most újabb kívánsága volt Mussolininek. A londoni olasz nagykövet utján

engedelmet kért és kapott arra, hogy olasz bűnügyi rendőrtisztviselők előzetesen vizsgálatot tarthassanak az angol fővárosban, különösen az olasz kolónián, hogy nem tenyegeti-e Mussolini életét veszedelem. Olasz titkosrendőrök egész raja érkezett Londonba és angol detektívekkel együtt napokon át bejárta azokat a házakat, ahol olaszok laknak, minden egyes olasz állampolgár előléte fölül tudakozódott, hogy nem fasiszta-ellenes érzelmű-e és most az olasz bűnügyi tisztviselők jelentésétől függ, hogy Londonba jön-e Mussolini.

A londoni olasz nagykövetség széleskörű intézkedéseket tesz Mussolini védelmére. Így például páncélautón fogják a miniszterelnököt a pályaudvarról a városba szállítani. Az angol hatóságoknak roppant kellemetlenek ezek az olasz részről fogantatott óvintézkedések, azonban mégsem mer azokba beleszólni, mert nem tudja teljes mértékben garantálni a duce személyi biztonságát.

Mi okozta az összeomlást?

Vita a magyar nemzetgyűlésen az októberi forradalomról

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés pénteki ülésén a költségvetési vita során Szakács Andor az összeomlás okaival foglalkozott. Idézte József főherceg emlékiratának azt a részét, amely szerint, amikor a főherceg mint homo regius megjelent, Tisza István azt az előterjesztést tette neki, hogy demokratikus kormányt nevezzen ki és Károlyi Mihályt bizza meg a miniszterelnökséggel. Viczián azt mondotta, hogy az olasz frontot a magyar lapok destruálták. Ha a sajtóban egy sor is megjelent, ami a hadvezetőség érdekeit veszélyeztette, azért nem a hírlapokat lehet felelőssé tenni, hanem a cenzura apparátusát. Bűnbakokat keresnek a háború elvesztéséért, holott az uralkodótól kezdve, aki magára hagyta az országot, ahelyett, hogy a nemzet élére állt volna, a legutolsó tisztviselőig mindenkinek a felelősségét meg lehet állapítani. Károlyit, akit annyit vádoltak, akkor neveztek ki miniszterelnökké, amikor az eseményeket már nem tudta megfordítani. A nemzeti tanács rendkívül nagy érdemeket szerzett, hogy megvédte az országban a rendet a forradalmi kitörésekkel szemben.

Gál Gaszton: A nemzeti tanács nem volt forradalmi intézmény?

Szakács Andor: De igen, ezt nem vontam kétségbe.

Ráinprecht Antal: Valami leveletöknek kellett lenni.

Gál Gaszton: Egy jó sortűz többet ért volna!

Szakács Andor: A nemzeti tanács volt az, amely leszerelte a forradalmi kitöréseket.

Gál Gaszton: Elszedte tőlük a puskákat.

Szakács Andor: Az ipari munkásság teljes erkölcsi és fizikai súlyával állott a nemzeti tanács mellé, hogy a forradalmi kitöréseket megakadályozza. Azt mondja Gál képviselőtársam, hogy sortűz kellett volna. (Nagy zaj a bal- és szélsőoldalán.) Lukachich tábornok itt volt, ő volt Budapest katonai parancsnoka. Kért egy érintetlen hadosztályt, hogy fentartsa az állam tekintélyét és rendjét, de nem adtak neki.

Gróf Hoyos Miksa: Nem engedték löni!

Meskó Zoltán: Ki nem engedte?

Gróf Hoyos Miksa: A király. (Mozgás.)

Szakács Andor: A munkásság teljes józanságával állott a nemzeti tanács mellett, hogy fentartsák a rendet. A Károlyi-kormánynak voltak mérsékelt, sőt később reakciónak nevezett tagjai is. Tiszti rohamszázadokat akartak szervezni, de a polgárság nem volt hajlandó arra, hogy kezébe vegye a kiosztott puskákat s a kapuk előtt őrt álljon. Öt-tíz koronáért megváltotta ezt a polgári szolgálatot, házmesterekre és vicékre bízta az őrtállást. Így fogta fel a polgárság annak a jelentőségét, amit az jelentett volna, ha 100.000 ember fegyverben állott volna és ellensúlyozta volna az akkor

már tenyegető vörös terror veszedelmét. Védelmébe vette ezután a szakszervezetek működését, majd szóvátette, hogy tiltott közlés címén oktanul üldözik az újságírókat. Végül bejelentette, hogy nem fogadja el a költségvetést.

Ál-pincérek és ál-borbélyok

Két szakegyületet kizártak a munkáskamara tagjai közül

Novisadról jelentik: A munkáskamara beogradi központjához Jugoszlávia különböző városából tömegesen érkeznek följelentések, amelyekben a borbélyok azt panaszták, hogy a szakegyületi munkaközvetítő olyan fodrászsegédek közvetít, akik talán jó pincérek, de borbélyok sohasem voltak, állandóan megvágják a vendégeket. Csodálatosképpen a kávéosok és vendéglősök is azon panaszkodtak, hogy a munkaközvetítő olyan alkalmazottakat küld nekik, akik talán borbélynak beválnak, de pincéreknek nem, a hangedlit se tudják kézbevenni s állandóan borbély-ötpercekre megvárakoztatják a vendégeket.

A munkáskamara a panaszok folytán vizsgálatot indított a két szakegyület munkaközvetítője ellen s megállapította, hogy igen sok álborbélyt, illetve álpincért vettek fel a szakegyületbe s ezeket is elközvetítették. A munkáskamara a vizsgálat adatai alapján büntetésből mindkét szakegyületet kizárta a munkáskamara tagjai közül.

Hogy ezek után a borbélyműhelyekben és a kávéházakban jobb lesz-e a kiszolgálás, az olyan kérdés, amire a munkáskamara sem adhat felvilágosítást.

Le a férfiakkal!

Haragusznak a beogradi feministák

A beogradi Zsenszki Pokret nevű feminista egyesület a napokban tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésen érdekes és heves vita zajlott le. A beogradi feminista mozgalom vezetői lángoló szavakkal tiltakoztak egy képviselő kijelentése ellen, aki azt követelte, hogy az állami szolgálatban ne alkalmazzanak többé nőket. Varjaries Zarija képviselő egyik pártközi felszólalásában kritikai megjegyzésekkel kísérte a női munkát és ki akarta mutatni, hogy a női munkaerő az államnak egyáltalán nem válik az előnyére. Varjaries felszólalásáról több cikkben foglalkozott a beogradi feminista egyesület hivatalos lapja is, és egy cikkben, amelynek az volt címe, hogy Vadember a parlamentben igen éles szavakkal illette Varjariesot. A cikk erős kitételei miatt, a képviselő sajtóeljárás indított a Zsenszki Pokret női szerkesztői ellen. A cikkért Zrnics asszony vállalta a szerzői felelősséget s ez ügyben a főtárgyalást a napokban tartják meg, amely elé nagy érdeklődéssel tekint Beograd feminista közvéleménye.

A gyűlésen nagyon keserű szavakkal panaszkodtak a férfi uralom ellen a feministák beogradi képviselői és elhatározták, hogy propagandájukat az egész országra ki fogják terjeszteni, mert szerintük Ószerbiában, Boszniában, Hercegovinában és Crna-Gorában a jugoszláv asszonyok még nagyon mostoha viszonyok között élnek. Propagandájuk előmozdítására könyveket, röpiratokat fognak kiadni, amelyek a jugoszláv nőket fel akarják világosítani jelenlegi elnyomott helyzetükről, amelynek azok az átkozott férfiak az egyedüli okozói.

Az 500 dináros rejtély

A Bácsme gy ei Napló pénteki példányai között két olyan lappéldány van, amelyben a hatodik oldal negyedik hátsó oldalán

Hat havi börtön halálos bicskázásért

című cikk a következő változással jelent meg:

Halálos bicskázásért hat évi börtön

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappéldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől.

Aki a Bácsme gy ei Naplóra előfizet, részviesz a márciusi sorsolásban, amelyen ötven értékes tárgy és 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

SZUBJEKTIV KRÓNKA

Álom

Olyan ma a sétatér, mint egy halott város, amelynek kivándoroltak a lakói, amelyből elszökött az élet. Haj, hová lettek a játékos délutánok? A mosolygó pázsit, a lombok, madarak és gyerekek? A fehér padok úgy merednek ki a csupasz földből, mint megannyi ölelésre tárt kar, de senki sem siet közéjük. Az uccán gyerekek vonulnak végig, apró processziós menet, a bérházak fűtött szobáiból hajtották ki őket a levegőre, akár a báránnyakat. Az egyiket benne vezet, ez polgári család gyermeke; a másikat egy pucer, ennek katona az apja; a mester unokáját az inaska gardirozza, míg a szőke, rosszul öltözött kislány egy töpörödött nénike, az öreganyója. Sűrű párat fuj az orrlukáiból és a száján, mint a hétféjú sárkány. Kő és hűdég. Én is voltam télméternyi tizenhét évvel ezelőt és észre se vettem: ma már félretek egész az ablakig, anélkül, hogy lábujjhegyre kéne állanom. Most itt ülök a szíven szurt fák tövében irtó egyedül, mögöttem az ősz leskelődik korbáccsal a kezében és fejem fölött a tanácsstalanság vadgalambja. Még nem adtam meg magam, még tudok csufondáran dacolni és lütyörészve szemükbe nézni az embereknek, mint akinek nyugodt a lelkiismerete. Éjjel mindig oly türelmetlenül várom az álmod. Nem kell balzsam, varázsszer, gyógyszer, megjön pontosan, testem megmerevedik és ettől kezdve semmi közünk többé egymáshoz ébredésig. Az álomért érdemes élni. A korlátlan lehetőségek hazája az álom, merészebb Amerikánál, álmódzóbb Lionardó da Vincinél és bőkezűbb Maecenásnál is. Én kaptam már tőle palotákat, csudákat és asszonyokat, akik a föld másik részén éltek, anélkül, hogy tudtak volna rólam. Jártam városokban, ahol még senki emberfia nem járt rajtam kívül, örültem úgy, hogy a nevetésemtől rőzsaszínű lett körülöttem a levegő és ha szomorkodtam, a napot is elborította a szívem árnyéka. Ilyenkor, nappal, ha visszaidézem az álmaimat, úgy felindul és táncol bennem a lélek, mint a házak földrengésekor. Nem tudom melyik az igaz a kettő közül, az álom, vagy az ébrenlét? Álmomban már annyiszor meghaltam, hősiesen és gyáván, szándékosan és véletlenül és irtózatosan megkínzott a szerelem. Nappal ezer minden elvon tőle, de az álom egyetlen érzésre koncentrálja az érzéseimet és reggelre jobban kiírja, akár egy ezerméteres versenyfutás. Itt van ő mellettem, mosolyog rám, csak ki kell nyujtani érte a kezemet és még se érem el. Így viaskodunk egész éjjel. És közbe terveket szövök, huzelgek kérek,

parancsolok, összeköttetésbe lépek ismeretlen dom-emberekkel és berendezkedek, mintha csak egy új városba költöztem volna. Oly hamar megszokom az egészet. És mikor már teljesen megfelejtkeztem másikk, a földi életemről: éles sikoltással rámtör a csengő és a napiény. Hirtelen elsüllyed minden, a

kincseim, az asszonyom, a tervem, egy éjszaka küzdelmes munkája, amiért létem, lelkesedtem és dolgoztam, felnyitom a szememet: ismét itthon vagyok a hónaposszoba ágyán, szegényen és kifosztottan.

Kezdek ismét előlről az egészet. (t. l.)

Ujabb verekedés az olasz parlamentben

A fasiszták megverték a kamara folyosóján egy katolikus néppárti képviselőt

Rómából jelentik: A kamara pénteki ülésén, ha enyhébb mértékben is, megismétlődtek a csütörtöki jelenetek. Ezuttal a katolikus néppárt tagjai ismerkedtek meg közvetlenül a fasiszta-öklökkel.

A katolikus néppárt tagjai pénteken hosszú távollét után megjelentek a kamara folyosóján. Farinaci, a fasiszta-párt elnöke fogadta az ellenzéki képviselőket és azt magyarázta nekik, hogy a mostani izgatott hangulatban nem tanácsos az ülésterembe menniök. Ebből vita támadt, a

melynek folyamán Varianti fasiszta képviselő egy katolikus néppárti képviselőt arcul ütött. A katolikus néppárt tagjai erre eltávoztak a kamara épületéből.

A szenátus pénteki ülésén elfogadták a titkos szövetkezések elleni törvényjavaslatot. Mussolini kijelentette, hogy erre a törvényre szüksége van a kormánynak, aztán cáfolta azt az állítást, mintha Olaszország izolálva volna. Az az ország, amely százmillió dolláros kölcsönt kap, nem lehet elszigetelve a külföldtől.

A francia szocialisták az infláció korlátozását követelik

Éles polémia Leon Blum és Painlevé között

Párisból jelentik: A kamara pénteki ülésén Leon Blum, a szocialista párt vezére kijelentette, hogy a szocialisták azért szavaztak a kormányjavaslatok mellett, mert Painlevé megígérte, hogy nem fog másfél milliárd frankot meghaladó infláció bekövetkezni.

Painlevé emelkedett ezután szólásra és hangsúlyozta, hogy a szocialisták kívánsága tekintetében nem tud garanciát nyújtani, de törekedni fog az infláció mértékének korlá-

tozására. Az összegre nézve határozott nyilatkozatot nem tehet.

Blum ingerülten jelentette ki erre, hogy ilyen körülmények között nem tud biztosítékot adni arra nézve, hogy pártja a kormánnyal szemben megőrzi eddigi barátságos magatartását.

Herriot elnök felfüggesztette az ülést és a szünet alatt Painlevé tanácskozássra vonult vissza Blummal. A tanácskozásban később Herriot is résztvett.

Az asszonyférj

A budapesti rendőrség kihallgatta Kajás Juliát, aki törvényes házasságra lépett egy kényereslánnyal

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrfőkapitányságon pénteken kezdtek meg Kajás Julia pincérnő kihallgatását aki ellen — mint a Bácsme gy ei Napló is megírta — eljárás indult, mert férfinak adta ki magát törvényes házasságra lépett Zsömböli Mária kényereslánnyal. Az ügy annak idején, amikor kiderült, rendkívül nagy feltűnést keltett és óriási érdeklődés mellett folyt le az a válópörök történetében egyedülálló tárgyalás, amelyen a törvényszék felbontotta Kajás Julia és Zsömböli Mária között létrejött házasságot.

Kajás Julia, aki éveken keresztül férfi ruhában járt, ezuttal női ruhában jelent meg a rendőrségen. Feltűnően csunya, durvaarcu alacsony nő. A rendőrségi kihallgatást is óriási érdeklődés előzte meg, az épület folyosóján több száz főnyi tömeg gyűlt össze, amely kíváncsian várta az érdekes ügy fejleményeit.

A kihallgatás folyamán Kajás Julia elmondta, hogy a könnyebb megélhetés céljából jutott arra az elhatározásra, hogy mint férfi keresi meg kenyerét. A harctéren elesett bátyja okmányai csak elősegítették tervét és így, amikor mint pincér munkába lépett, senkisé sem sejtette, hogy a férfiruha alatt női szivdobog.

— Fél évvel utóbb — mondotta valamásában — annyira meguntam az egyedüllétet, hogy családi élet után vágytam. Vágyam úgy elhatárolódott rajtam, hogy nem számítva a következményekre, udvarolgatni kezdtem Zsömböli Mária kényereslánnyal, akit csakhamar feleségül is vettem. Két éven keresztül a legnagyobb egyetértésben

éltem feleségemmel, de azután komplikációk álltak be. Zsömböli Mária szülei mindenáron unokát akartak. Egyik barátomat rábirtam, hogy csaljon meg és így sikerült nekem is megcsálnom egy a feleségemet, mint az apósomékat. Zsömböli Mária összehoztam barátommal, aki azután csakhamar megismertette vele a házaselet örömeit is, úgy hogy a barátságunk következményeképp, apósának örömeit, megszületett a gyerek. Feleségem azonban ezután kételkedni kezdett az én férfivoltomban és addig nem is nyugodott meg, míg meg nem győződött gyanuja alaposságáról.

A rendőrség ezután kihallgatta Zsömböli Mária-t, Kajás Julia elvált hitvesét is, aki elmondta, hogy amikor élettársa aludt, felhasználta az alkalmat arra, hogy régebbi gyanujához bizonyítékot szerezzen.

A kihallgatások befejezése után a rendőrorvos megvizsgálta Kajás Juliát. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a pincérnő alsóteste normális, míg felsőteste valószínűleg férfias.

Kajás Julia ellen folyik az eljárás.

MAI HENRIK és FIA
orvosi szakkönyvkereskedő és könyvtudó
BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRÜT 35c.
Most megjelent orvosi könyv
jegyzékét szakemberek részére
bérmentve megküldi. 9180

Hitvesgyilkosságért tizenkét évi fegyház

Az ilandzsai tolvajszövetkezet Embert ölt a martonosi juhász

Lausev Ráda jó módu szuboticaí birtokosnak Alekszandrovó külvárosban földje volt. Lausev sokat ivott, emiatt közte és felesége közt napirenden voltak a veszekedések. Az asszony végül elhagyta és mert a vagyont féltette, férje gondnokság alá helyezését kérte, amit a szuboticaí kerületi törvényszék el is rendelt. Lausev szüntelenül kérlete a feleségét, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony hajthatatlan maradt. Mult évi július 21-ére volt a szuboticaí árvaszéknél Lausev földjének egy részére az árverés kitűzve. Kora reggel elment a férj Brankov Jován bajsai szállására, ahol Lausev né a gyerekekkel élt és újra kérlete az asszonyt, hogy térjen vissza és mentesse fel a gondnokság alól.

Az asszony nem hajlott a kérésre. Lausev elkeseredésében kést rántott elő és azt többször az asszony testébe dőlte, aki holtan zuhant a földre.

1924 október 30-án a szuboticaí kerületi törvényszék Lausevet erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért tizenkétévi fegyházra ítélte.

A noviszadi felelbiteli bíróság ezévi június 2-án helybenhagyta az ítéletet és a noviszadi semmitőszék pénteken elvetette az elítelt által beadott semmiségi panaszokat.

*

1921-ben Sztojakovics Milos ilandzsai vagyonos birtokos, Putnik Milivoj ilandzsai földműves, Murgu János szelejusi földműves és Holti István ilandzsai földműves szövetkezetet alakítottak betörések és lopások elkövetésére. A szövetkezet becsületes-en dolgozott. Minden tag szorgalmasan lopott s a zsákmányt igazságosan szétosztották egymás közt. A szövetkezeti tagok nem is panaszkodtak, legfőbb a károsultak, akiknek feljelentésére a szövetkezeti tagokat letartóztatták.

A pancsevői kerületi törvényszék 1924 április 8-án Sztojakovicsot háromhavi fegyházra és három évi hivatalvesztésre, Putnikot egyhavi fegyházra és 50 dinár pénzbírságra, Murgut hathavi börtönre és háromévi hivatalvesztésre és Holtit egyhavi fegyházra és kétévi hivatalvesztésre ítélte.

Ezévi május 27-én a noviszadi felelbiteli bíróság helybenhagyta az elsőfokú ítéletet és a noviszadi semmitőszék pénteken elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

*

1923 április 11-én Kuzmanovics Milán sajkásszentiváni mészáros Sajak-Svetivánon Kisadamov György gyurgyevói gazdával elhitette, hogy neki egy vagon tengerije van, amelyet Kisadamov 24.500 dinárért meg is vásárolt és előre ki is fizetett, Kuzmanovicsnak azonban nem volt kukoricája, nem is szállította azt. A noviszadi kerületi törvényszék Kisadamov feljelentésére család miatt kétévi fegyházra ítélte a mészáros, akinek a büntetését a noviszadi felelbiteli bíróság ezévi október elsején egyévi börtönre és 20.000 dinár pénzbírságra, meg nem fizetés esetén további száz napi elzárásra változtatott át.

A noviszadi semmitőszék pénteken elutasította a semmiségi panaszokat.

*

Rajics Radován martonosi juhász 1923 december 20-án a martonosi szállásokon összeveszett Vászics Gábor juhással, akit botjával úgy vágott fejbe, hogy Vászics másnap sérülésébe belehalt.

A szuboticaí kerületi törvényszék 1924 január 8-án másfélévi börtönre ítélte.

A noviszadi felelbiteli bíróság a büntetést háromévi fegyházra emelte fel.

A noviszadi semmitőszék pénteken a juhász semmiségi panaszát elutasította.

HIREK

Azutolsó beográdi bohém

Beogradban mindenki ismeri Tin Ujevicset, a kiváló költőt, aki költeményeivel, kritikai tanulmányaival nagyon előkelő helyet biztosított magának a jugoszláv irodalomban. Az utóbbi időben Ujevic már csak kávéházi figura volt, a Moszkva-kávéházban írta, ujságírók körében fejtette ki bizar nézeteit a politikáról és a jugoszláv irodalomról. Rettenetesen rongyosan járt, hónapos szakált viselt, a cipője akkora volt, hogy csak a lábfeje fért el benne, a sarka a legnagyobb hidegekben is, mezitelenül kandikált ki lábbelijéből. Bohém ember volt, talán az utolsó bohémek közül való. Ha megkérdezték tőle, hogy min dolgozik, egykedvűen felelte:

— Uram, én semmin. Csak csodálom, hogy mások érdemesnek találják azt, hogy irjanak.

Evek óta nem volt lakása és állása. Utoljára a Samouprava munkatársa volt, ahonnan azonban krónikus hanyagsága miatt elbocsátották. Ujevic a háború előtt vezetője volt a dalmát ifjuságnak s már a Balkán-háborúk alatt Beogradban élt és itt ekkor számos munkája jelent meg. A háború alatt Párisba emigrált, ahol a propaganda irányításánál tevékenykedett. Párisban írta tanulmányát *Rosandics Thomáról*, a neves jugoszláv szobrászról, amely egyik gyöngyszeme a jugoszláv essay-irodalomnak. Ez az írás francia nyelven is megjelent. Az utóbbi időben azonban egy kisé megzavarodott, bolsevik eszméket hajtogatót, a barátai azt mondták róla, hogy szerelmes Zita exkirálynéba, akinek a fényképét állandóan magánál hordta. Ez év elején már egyszer bent is volt az elmeegógyintézetben, barátai azonban kiszabadították és Ujevic tovább járta kálváriáját. Akadtak jószívű emberek, a kik emi adtak neki, a városi főorvos többször hatósági kényszerrel megfurdette és megborotváltatta, amely ellen 6 másnap a lapokban az egyéni szabadság megsértése címén tiltakozott.

A napokban szegény Ujevicet nagy társaságban leittatták. A költő az uccán tiszteletlenül emlékezett meg egyes funkcionáriusokról. A rendőrség ezért letartóztatta és háromnapos fogházra ítélte. A háromnapos fogház leülése után tegnap elszállították szállóhelyére *Vilkre*, Dalmáciába és örökre kitiltották Beograd területéről.

Ujeviccsel szegényebbek lettek a beográdi bohémészakák.

*

— **A beográdi csehszlovák követ kitüntetése.** Beogradból jelentik: A király Seba Jan beográdi csehszlovák követet a Szent Száva-rend első osztályával tüntette ki.

— **A szociálpolitikai államtitkár Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Dr. Krnjevic Juraj államtitkár pénteken délelőtt a noviszadi egészségügyi felügyelőség venáci most elkészült gyermekdülő-telepét vizsgálta meg, ahol dr. Markovics Lázár egészségügyi inspektor kalauzolta. Dr. Krnjevic Juraj Venácról Noviszadra jött és délután visszatért Beogradba.

— **Radikális párti főispánt neveznek ki Zagrebba.** Beogradból jelentik: A zagrebi olaszellenes tüntetésekkel kapcsolatban — mint ismeretes — Trescec zagrebi főispánt felmentették állásától. Utódjául dr. Radosevic Misko zagrebi ügyvédet emlegetik, aki a zagrebi radikális párt egyik vezetője és a háború alatt hadifogságban volt Magyarországon.

— **A kereskedelmi kamarák akciója a vasárnapi munkaszünetért.** Becekeréről jelentik: A bánati és noviszadi kereskedelmi és iparkamarák memorandumot küldtek a beográdi és báncai kerületi főispánokhoz, amelyben a teljes vasárnapi munkaszünet mellett foglalnak állást. Együttal kérik, hogy a vasárnapi hetipiactok megtartását se engedélyezzék.

— **Szombori küldöttség az agrárreformminiszternél.** Beogradból jelentik: Dr. Tomics György sombori polgármester vezetésével sombori küldöttség kereste fel pénteken Radics Pavle agrárreform minisztert, akit arra kértek, hogy Szombor város agrárcélokra igénybevett kétezzer hold földjét oldják fel, mert a város jelenleg mindössze száz hold föld felett rendelkezik. A miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy minden tőle telhetőt meg fog tenni a kérés kedvező elintézésé érdekében. A küldöttség ezután Trifkovic Markót, a parlament elnökét kereste fel, akinek a támogatását kérték.

— **Tanfelügyelőség Zsabaljon.** Becekeréről jelentik: A sztaribecsei tanfelügyelőség hatásköre eddig a sztaribecsei járáson kívül a zsabalji járásra is kiterjedt. A közoktatásügyi minisztérium most a zsabalji járás részére külön tanfelügyelőséget szervezett. Az erre vonatkozó rendelet már meg is érkezett a becekeréki tanügyi inspektorátushoz.

— **Pasteur-intézet Szomborban.** Szomborból jelentik: A közegészségügyi minisztérium elhatározta, hogy a szombori új, modern kórházban január elsején Pasteur-kirendeltséget létesít, mely a második kirendeltség lesz a Vajdaságban. Az új Pasteur-kirendeltséghez a palánkai, hódási, kulai, apatini, szombori járások és Baranya fog tartozni.

— **Harminc ujságírókat végeztetett ki a Cankov-kormány.** Bécsből jelentik: Az Abend harminc szófiai ujságíró nevét közli, akiket a Cankov-kormány közvegi borzalmas kegyetlenkedéssel kivégeztek. A névsorban szerepel dr. Herz József, a Neue Freie Presse szófiai tudósítója is.

— **Felfedezték az inzulin olcsó előállításí módját.** Bécsből jelentik: A bécsi állatorvosi főiskola egyik asszisztensének, Seidel Ferencnek, mint a Wiener Allgemeine Zeitung jelenti, sikerült az 1923. év óta ismeretes inzulinat, a cukorbetegség gyógyszerét különleges eljárással olcsón előállítani, hogy az bárki számára beszerezhető.

— **Aluminium bányákat fedeztek fel Montenegróban.** Cetinjéből jelentik: Bara és Ucin községek között rövid idővel ezelőtt gazdag aluminium-telepeket találtak. Egy spliti cég felkérésére dr. Kerner bécsi geológus a helyszínen vizsgálódást folytatott és megállapította, hogy a vidék különböző ércvegyületei körülbelül harmincmillió tonnára tehető és ezeknek az ércvegyületeknek 62,5 százaléka aluminium, amelynek bányászása rendkívül könnyű lesz, mert igen közel van a föld színéhez. A spliti cég már megvásárolta a környékbeli községektől a bányászati jogot és most azzal a kérelemmel fordult a kormányhoz, hogy építse ki a vasutvonalat egészen az aluminium-telepekig.

— **Lemondott a német igazságügyminiszter.** Berlinből jelentik: dr. Fränken birodalmi igazságügyminiszter egészségi okokra hivatkozva benyújtotta lemondását. Utóda valószínűleg Marx dr. lesz.

— **A budapesti zsidó hitközség jubiláris ünnepe.** Budapestről jelentik: A budapesti izraelita hitközség jubiláris ünnepére szombaton délelőtt veszi kezdetét ünnepi istentisztelet keretében. Hétfőn délután Szabolcsi Miksa emlékére lesz ünnepély.

— **Megindul a topolai villanytelep üzeme.** Évek hosszú sora óta folytatott harc után végre teljesül a topolai közönség régi vágya. A villanytelep elkészült és vasárnaptól kezdve már villanylámpák világítják a topolai utcákat. A villanytelepet vasárnap avatják fel ünnepélyes keretek között. Este bankett lesz.

— **Katasztrófális forgószél Dél-indiában.** Londonból jelentik: Dél-indiában katasztrófális forgószél pusztított, amelynek több ezer emberélet esett áldozatul. Számos hajó a tengerbe veszett.

— **Óriási tüzvész Toulonban.** Párisból jelentik: Toulonban az arzenálban óriási tüzvész pusztít. A tüzet még nem sikerült elfojtani. Attól tartanak, hogy a tűz a közelben lévő lőporraktárra is átharapozik.

— **III. Napoleon lovasszobrát a milánói parkban állítják fel.** Milánóból jelentik: A milánói városi tanács elhatározta, hogy III. Napeleon lovasszobrát, amely eddig a palotának ugynevezett szenatori termében volt, a városi parkban állítja fel.

— **Agyonlőtte a testvérét.** Misko'c-ról jelentik: Füzesabonyban csütörtökön éjszaka halálos kimenetelű verekezés folyt le. Lázár testvérek összeszóalkoztak Blaskovics József, majd ökö're mentek. A verekezés során Lázár József revolvert rántott és lövöldözni kezdett. A golyók Blaskovics Józsefet és testvérét, Lázár Antalt megölték. A gyilkost a csendőrség letartóztatta.

— **Fiatalkorú zsebtolvajok.** A szubotikai rendőrség pénteken délután két fiatalkorú zsebtolvajt fogott el. Az egyik B. B. tizenkétéves kisleány, a másik A. E. tizennyolcéves leány. A tolvajok beismerték, hogy három héttel ezelőtt öklöpták ki dr. Pilics György törvényszéki bíró feleségének retiküljének tartalmát. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Munkásverekedés egy német gyűlésen.** Berlinből jelentik: A kemniti táncpalotában tartott nemzeti szocialista munkáspárti értekezlet alatt a nagyszámú megjelent kommunisták és a nemzeti szocialista haligatók között véres verekezés támadt, amelynek során hatvan ember — köztük két rendőrhivataltok is — kisebb-nagyobb sebesüléseket szenvedett. Az egyik munkás a kórházban behalt sérüléseibe. A rendőrség sok embert letartóztatott.

— **Betörés Temeriában.** Noviszadról jelentik: Az elmúlt éjszaka Ámon Antal temerini vaskereskedő üzletébe ismeretlen tettesek betörték és százhusz dinár készpénzt, nagyobb értékű árut, köztük egy kerékpárt vittek el. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Calmette tanár 2070 eredményes oltást végzett tuberkulózis ellen.** Párisból jelentik: A Journal Calmette tanárral folytatott beszélgetést közöl a tanárnak a tuberkulózis elleni oltás körül végzett munkálatairól. Calmette tanár kijelentette, hogy e tekintetben a legjobb reménnyel van eltelve, ahhoz azonban, hogy kutatásainak eredményeit véglegesen megalepozottnak lehessen tekinteni, még több évre van szüksége. Annyi már ma is bizonyos, hogy az oltóanyag teljesen ártalmatlan, amit emberen és állaton végzett több ezer oltással tud bizonyítani. Az oltóanyag hatása rendkívül jó. Calmette tanár utal arra, hogy 2070 oltása kedvező eredményre vezetett.

— **Meghalt a becekeréki hasfelvételű áldozata.** Becekeréről jelentik: Gyurics Boskó becekeréki napszámos, mint a Bácsmegeyi Napló megírta, néhány nappal ezelőtt konyhakéssel fölvgáta házigazdájának Radicev Nátának a hasát. A súlyosan sebesült hetvenkét éves öregasszony pénteken behalt sérülésébe.

— **Szláv színelőadás a szubotikai városi színházban.** Az ujonnan alakult szláv kulturegyesület vasárnap tartja bemutató előadását, mely alkalommal színre kerül Nusic Branislav háromfelvonásos vigjátéka, az „Obicsan csövek.” A címszerepben Medikovics Dusan lép fel, a többi szerepeket az egyesület színész-tagjai alakítják. Az előadás este nyolc órakor kezdődik.

— **Szvecsár-egyesület alakul Becekeréken.** Becekeréről jelentik: A becekeréki görögkeleti lakosság körében érdekes mozgalom indult meg. A mozgalom kezdeményezői Szvecsár-egyesületet akarnak alakítani, amelynek tagjai a házi védszent megünneplése alkalmával szokásos lakomát bizonyos összeggel megváltanák és a pénzt jótékony célra fordítanák. A tervnek már is sok híve van Becekeréken.

— **Veszedelemes arányokat ölt a druzok felkelése.** Londonból jelentik: A Daily Mail beiruthi tudósítója jelenti, hogy a druzok felkelése hovatovább szíriai nemzeti lázadássá nővi ki magát. A felkelőknek az a törekvésük, hogy a vasutvonalakat elvágják, Damaszkuszt birtokukba vegyék és a franciákat kényszerítsék az országból való kivonulásra. A Daily News szerint Sidont is fenyegetik a druzok, akik három oszlopban nyomulnak előre. A Temps is bevallja, hogy Hasbayanak az ellenség részéről történt megszállása után a helyzet rosszabbra fordult, minthogy a felkelők megvetették lábukat a Hermon hegység nyugati lejtőjén, hogy most már magát Beiruthot fenyegetik és az összeköttetést a beiruthi kikötő és Damaszkusz között könnyűszerrel elvághatják. Mint Konstantinápolyból jelentik, a szíriai felkelők egyik vezére Aleppón és Adanán át Konstantinápolyba érkezett és innen Genfba utazik, hogy a szíriai lakosság kívánságait a nemzetek szövetsége előtt képviselje.

— **Nagy tűz a neworleansi kikötőben.** Newyorkból jelentik: Neworleansban a Mississippi partján levő rakodókon csütörtökön reggel tűz ütött ki, ami gyorsan elterjedt. Hét ház teljesen leégett. A kárt hárommillió dollárra becsülik. A dokk közelében horgonyzó hajókat biztonságba helyezték, ezek között volt egy japán gőzös is, amely hetvenötezer zsák kávé rakott ki. A hajó rakománya teljesen elpusztult.

— **Lezuhant egy repülőgép hat utassal.** Rómából jelentik: A Brindisi-Konstantinápoly között közlekedő vize-repülőgép csütörtök délután hat utassal lezuhant. Valamennyi utas súlyos sebesüléseket szenvedett és egyikük, egy őrnagy, meghalt.

— **Ezer oldalas végrendelet.** Londonból jelentik: Mrs. Thomas Cook, a közismert utazási vállalat megalapítójának özvegye, aki néhány héttel ezelőtt halt meg, nem kevesebb mint ezer oldalas végrendeletben intézkedett másfélmillió font összegű vagyonáról. Az angol lapok megállapítják, hogy Cookné végrendeletének terjedelme jóval felülmúlja Burton lord és a devonshirei herceg többszáz oldalas végrendeleteit. A maga nemében páratlanul érdekes okirat világrekordot jelent a végrendeletek történetében.

— **A noviszadi tisztviselő-egyesület bálja.** A noviszadi bank-, biztosító-, kereskedelmi és iparvállalatok tisztviselőinek egyesülete december 5-én a Slobodában táncestélyt rendez.

— **Királysértésért vád alá helyezett hivatalnok.** Noviszadról jelentik: Erdélyi János hódási hivatalnokot királysértésért vád alá helyezték. Erdélyi felebvezésére a vádtanács pénteken foglalkozott az ügyvel és a vád alá helyezést jogerősen helybenhagyta.

— **A Duna áradása.** Noviszadról jelentik: A noviszadi árvízvédelmi bizottság a Duna fenyegető áradására való tekintettel pénteken összeült és elhatározta, hogy kiszáll a helyszínre és megteszi a legszükségesebb intézkedéseket az árvízveszedelem elhárítására. A Duna áradásának kulminációját szerdára vagy csütörtökre várják, amikor is a víz állása előreláthatólag 88 centimétert fog elérni.

— **Olaszország hét százalékot fizet a százmilliódolláros Morgan-kölcsön után.** Newyorkból jelentik: A Morgan-bankház által Olaszországnak folyósítandó százmillió dolláros kölcsön kizárólag a lira stabilizálásának céljaira szolgál. Az amerikai kormány már megadta a hozzájárulást a kölcsön folyósításához. A kölcsön után Olaszország hét százalékos kamatot fizet, törlesztési ideje pedig 30 év.

— **A zagrebi dukátsempészet.** Zagrebból jelentik: A zagrebi pénzügyorség nemrég háromszázezer dinár pénzbüntetésre és a devizaforgalmi engedély megvonására ítélte a zagrebi Kretzer-bankházat, amelyről kiderült, hogy aranydukátokat csempésztett. A pénzügyorség ítéletét most az államtanács is jóváhagyta.

— **Merényletet akartak elkövetni a lipcei zsinagóga ellen.** Berlinből jelentik: A lipcei rendőrség egy jobboldali puccsnak jött a nyomára, mely akciója bevezetéséül a városi zsinagógát akarta fölrobbantani. Egy mérnököt és egy aranyművest, akiket a merénylet elkövetésével vádoltak, letartóztattak.

— **Lord Oxford az angol tengeri fegyverkezés ellen.** Londonból jelentik: Lord Oxford — Asquith volt miniszterelnök — kijelentette, hogy a brit cirkálóépítő-program kihívás más országokkal szemben arra, hogy új fegyverkezési versenybe kezdjenek. A singaporei flottatámaszpont tervbevett felállítására sem politikai, sem stratégiai szempontból nem igazolt. Lord Oxford a tengeraltjárók mellett foglalt állást.

— **Egy rokkant főhadnagy kálváriája.** Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrség egy elhagyott házban züllött külsejű, lerongyolt férfi holttestét találta. A nyomozás megállapította, hogy egy rokkant főhadnagy, Magyar Géza a halott, akit szívszélhűdés ért. Magyar a háború kitörése előtt vasuti tisztviselő volt Aradon, azután főhadnagyi rangban végigküzdötte a háborút, leszerelt és Aradra tért vissza. Azonban nem volt hajlandó letenni az esküt, mire a románok a szolgálatból elbocsátották. Azóta mind lejjebb és lejjebb süllyedt, a végén már koldulásból tartotta fenn magát, mert sehosem adak munkát a különben intelligens embernek.

— **Castiglioni-végeladás.** Amsterdamból jelentik: A Müller-féle műkereskedő-cég kiállítási csarookában másodnapja árverezik Castiglioni Camillo híres gyűjteményeit. Pénteken a szobrok és a bronzok voltak soron. Jacopo della Quarzia gyermek-Jézusa 2700 hollandi aranyforinton kelt el, két Donatelloért 2800 és 2600 forintot adtak. Giovanni da Risa Madonnája a gyermekkel 5700 forintért talált gazdát. Nagy árakat fizettek továbbá a következő műtárgyakért: Andrea della Robia Madonna és a gyermek 13.000 hollandi forint, egy Rosetti 7600 forint, Georgia Martini Fiala leánya 4000 forint, ugyanennek a mesternek Császár feje 2000 forint, II. Giovanni Railbolino mellszobra és Bontivoglio 4700 forint, Antonio Riso művei 4100—2400 és 3300 forint. II. Mosca Cleopatrája 3000 forint, egy XV. századbeli isten- és hőszobor 12.000 forint, Ősi páncélzat 1700 forint, német középkori oroslán- és lószobor 4100 és 2300 forint, a Capitulum nőstényfarkasa, XV. századbeli olaszországi mester szoborműve 47.000 hollandi forinton kelt el.

— **A szuboticei izraelita Nőgyelet teadélutánja.** A szuboticei izraelita Nőgyelet és Népkönyha vasárnap délután öt órakor rendezte az idei első teadélutánját a Bárány-szállóban. A teadélutánon nívós hangverseny és tánc lesz.

A divat hercege

A divat törvényhozója, kit világszerte elismernek, még mindig a walesi herceg. Ő, akárcsak hírneves nagyatyja, VII. Edward, az izlés arbiter elegantiarumja. Férfi-divat tekintetében minden mozdulata perdöntő. Izlése biztos. Sohasem esik túlzásba vagy különcösködsébe. Ujtárait senki se meri kétségbe vonni s a West-End azonnal lemásolja kalapját, cipőjét.

A kürtökálapot, melyet a háború félredobott, újra elővette, de kicsit oldalt billentve hordja a fején. Ellenben nem kegyelmezett meg a zsakettnek, mely — úgy látszik — örökre a tomlárba kerül.

Ruhatárában nincs egyetlen zsakett sem. Innen magyarázható, hogy az ifjuság sem Angliában, sem nálunk nem mer zsakettet hordani. (Pusztán Olaszország dacol még az angol divattal.)

Amíg a Buckingham Palaban lakott a trónvárományosa, nem sokat törődött az öltözködéssel. Ebben az időben nyitván édes atyját utánozta, aki meglehetősen fittyet hányt a divatnak. De mikor 1919-ben áttette székhelyét a St. James palotába, a walesi herceg egyszerre kifogástalan divatfívd vedlett, nagy gonddal állította össze ruhátárát, hangadóvá vált világszerte. A St. James palotában két hatalmas szoba teljeste van ruhával, cipővel, kesztyűvel, melyekre két külön kamarás ügyel. De ellentétben nagyatyjával, a walesi herceg mindig maga tárgyal szabóival, cipészeivel. Mint a rendes polgári dandik.

— **A szuboticei református konferencia.** Csütörtökön és pénteken református konferenciát tartottak Szubotícán. A konferencián vidékről is nagyszámmal jelentek meg. A szuboticei református hitközség pénteken este vendégek tiszteletére bankettet adott a Vas Ádám-féle vendéglőben.

— **Társasvacsora a szuboticei Népkör építési alapjára.** A szuboticei Népkörben november 21-ikén szombaton este félkilenc órakor társasvacsora lesz. A vacsorán, amelynek jövedelmét a Népkör építési alapjára fordítják, szívesen látnak vendégeket.

— **Katalin-bál a Katholikus Legényegyletben.** A szuboticei Katholikus Legényegylet november hó 22-én este nyolc órai kezdettel Katalin-bált rendez. A zártkörű bálra most bocsátják ki a meghívókat.

— **Vagyonelleni kihágás, vagy sikkasztás.** Nvoiszadról jelentik: Gyurakics Zsiván felsőkaboli munkás 1923 február hó 17-én megbizta Makszimovics Ognján kaboli lakost, hogy a budiszavai malomban fizessen be hétszázötven dinárt. Makszimovics a pénzt megtartotta, mire Gyurakovics sikkasztásért feljelentést tett ellene. A noviszadi ügyészség sikkasztás címén helyezte Makszimovicsot vád alá, a vád tanács azonban pénteken vagyonelleni kihágásnak minősítette a vádlott cselekedetét és úgy döntött, hogy az ügyet átteszi a zsabylai járásbíróshoz.

— **Alkoholcsempészek megmentették egy súlyedő luxusgőzös utasait és legénységét.** Newyorkból jelentik: A Lenape nevű luxusgőzösről, amely tegnapé 200 utassal Gladstonevilleből kifutott, a szikratáviróállomások segélyt kérő jelzéseket fogtak fel. Ezek szerint a gőzös 30 mérföldnyire Delawaretől kigyulladt. A 200 utast és a 100 főnyi legénységet alkoholcsempészek kimentették, a hajó azonban égő állapotban a tengerbe veszett.

— **Halálraítéltek egy gyilkos asszonyt.** Splitből jelentik: A spliti esküdtségi bíróság halálra ítélte özvegy Vuicsinics Stevanné huszonnyolc éves asszonyt, aki féltékenységből meggyilkolta szeretőjét, Pucár István metkovicsei pénzügyőrt.

— **A noviszadi sakkverseny.** Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-klub másodosztályu játékosai osztályozó mérkőzésének állása a következő: Perakovics Vladimir 7 (—), Stern Alfréd 2 (2 veszített játszma), Berger Zoltán 6½ (4), Tanconi 6 (1), Borisov Vladimir 6 (2), Varnusz Márton 4½ (2), Juhász István 4½ (3), Lipkovics Nándor 4½ (2), Farkas Sándor 4 (2), Fischer Adolf 3½ (4), Zambauer Ottó 3½ (2), Lederer Márton 3½ (6), Krausz Zdenkó ½ (11), Bokor Ernő 3 (3), Unghváry Andor 2½ (11), Simonyi Sándor 2½ (3), Csányi János 2½ (9), Wiegenfeld Richárd (3), Spasics Boskó 1½ (2).

— **Két számmal a világ körül.** Kolozsvárról jelentik: A korzó közönségének rendkívül érdekes látványban volt része szerdán. A monostori-ut felől egy furcsa kis kocsi elé két számmal volt fogva és a kíváncsiak százaitól körülvéve vonult be Kolozsvárra. A kocsiiban egy cserkészruhás fiatal férfi s egy még fiatalabb nő ült, ugyancsak cserkészruhában. Világkörüli utazók voltak. 1922 december 28-ikán indultak el kettesben Bécsből s a mai napig végigjárták Ausztriát, Olaszországot és Görögországot. Innét Egyiptomba hajóztak, majd Szudánon, Abesszinián, Délafrikán, a belga Kongón, Libián át Kis-ázsia felé utaztak. Itt sajátkezűleg megépítették furcsa kocsijukat és két számmal vásároltak. Törökországon keresztül Bulgáriába jöttek át és onnan Romániába, amelynek nagy részét már végigjárták. Utukat Lengyel-, Orosz-, Svéd-, Angol-, Francia- és Spanyolországon át folytatják a két számmal s úgy hajóznak át Amerikába. Az utat pénz nélkül teszik meg. A férfi színész volt Bécsben, a nő pedig ujságíró.

— **A szombori Katholikus Legényegylet Katalin-bálja.** A szombori Katholikus Legényegylet vasárnap este az egyesület helyiségében Katalin-bált tart.

— **Réti legyőzte Bogoljubovot.** Moszkvából jelentik: A moszkvai nemzetközi mesterverseny nyolcadik fordulójára váratlan meglepetést hozott: az eddig veretlen orosz mestert, Bogoljubovot legyőzte Réti. A verseny állása egyébként a pénteki napon nem változott. A hetedik forduló legnagyobb meglepetése volt, hogy Capablanca világbajnok vereséget szenvedett Illja-Genewszyktól. A világbajnok a vereséggel a tizedik helyre esett vissza, viszont Genewszyk a hatodikra nyomult előre, miután Spielmann elleni függő pártijában is a győzelem örömeit élvezte. Az orosz matador érdeme egyébként, hogy a régi hagyományokhoz híven, a sakkot mint »hasznos művészetet«, a moszkvai sakkakadémián, ugyancsak az iskolákban tanítják. Az orosz sakk-tudós győzelmét nagy rokonszenvvel fogadták a nemzetközi mesterek, főként pedig Capablanca vetélytársai. Mindenekelőtt Bogoljubov orosz sakkóriás, aki egyfel szaporította győzelmeinek a számát a Werlinsky elleni játszmában, míg a Bogatirscuk elleni függő pártija eldöntetlen maradt. Nem kis szenzációt kelt Torre előretörése a második helyre. Az ifjú mexikói matador nemcsak Marshall felett aratott fényes győzelmet, hanem az orosz Subarjew-et is könnyen verte. A mexikóiával egyenlő fokon áll pillanatnyilag Rubinstein lengyel előharcos is, aki izgalmas birkózás után birta megadásra Romanowskyt. A negyedik helyen még Marshall és dr. Tartakower nevének látjuk, miután nem sikerült egymást túljátszaniok, a küzdelemük békés remissel végződött. Egyelőre hetediknek következik dr. Lasker, aki a Romanowsky elleni függőjátszmáját megnyerte, míg Rabinovics-csal remissé csúszott. A Grünfeld elleni játszmájánál ellenben harmadszori folytatásban ismét félbeszakították. Bogatirscuk döntetlenül végzett Gotthilf-fel s ezzel továbbra is megőrizte veretlenségét. A peches Spielmann a Rabinovics elleni függő játsz-

mája remis lett, a Dus-Chotimirsky el- lenit pedig feladta. A mesterek állása a következő: Bogoljubov 6, Torre és Rubinstein 5—5, Genewszyk, Marshall és dr. Tartakower 4½—4½, Lasker 4 (1 függő), Bogatirscuk és Rabinovics 4—4, Capablanca, Réti és Romanowsky 3½—3½, Werlinsky 3, Spielmann 2½, Sämisch, Gotthilf és Löwenfisch 2—2, Yates 1½ (1 függő), Subarjew 1 (2 függő), Dus-Chotimirsky 1 (2 függő).

— **Együtt van a régi csehszlovák kormánytöbbség.** Prágából jelentik: Massaryk köztársasági elnök még senkit sem bízott meg kormányalakítással, de már javában találják politikai körökben, hogy kik lesznek a miniszterek. Az kétségtelen, hogy a régi koalíciós kormánytöbbség együtt marad és megcsapódik a cseh iparos és kézműves párt 13 tagjával, bizonyos tehát, hogy ezekből a pártokból fognak kikerülni az új miniszterek, csak az a kérdés, hogy a többséget alkotó pártok miképpen fognak a miniszteri tárcákon osztozkodni. A Csehszlova úgy számítja, hogy a cseh agráriusok, a szociáldemokraták, a nemzeti szocialisták és a klerikális néppárt 3—3 miniszterrel lesz képviselve a kabinetben, a cseh nemzeti demokratáknak és az iparospártnak egy-egy miniszteri tárca fog jutni. Az agráriusok maguknak követelik a pénzügyministerséget s arra Srđinka képviselő a legkomolyabb jelölt. A képviselőház elnöki tisztere is igényt tartanak az agráriusok, miután a cseh szociáldemokrata párt számára nézve csökkent és Tomasek szociáldemokrata képviselőházi elnök nem számíthat megválasztásra.

— **Meghalt az angol anyakirályné.** Londonból jelentik: Alexandra anyakirályné, VII. Edward özvegye pénteken nyolcvan éves korában meghalt.

— **Tartalékos tisztek kezdeményezték a spanyol katonai összeesküvést.** Madridból jelentik: A spanyol sajtónak szigorúan megtiltotta a direktórium, hogy bármit is írjon a leleplezett és csírájában elfojtott forradalomról. A forradalmi mozgalom a madridi tartalékos tisztek között ütötte föl először a fejét, azután áttért a tisztikar többi részére és az altisztekre is. A mozgalom vezetői érintkezésbe léptek a katalóniai separatistákkal és a madridi federalistákkal és kötelezték magukat, hogy az ucára viszik a mozgalmat. Így történt, hogy a legkülönbözőbb elemek kerültek össze, tábornokok és radikális munkások. Az egész mozgalomnak lelke Blasco Ibanez író, aki Párisból intézi a forradalmi törekvéseket. November utolsó napjaira tüzték ki a forradalom kitörését. A direktórium irgalmatlan kézzel törte le a mozgalmat és több mint száz összeesküvőt letartóztatott.

SIMON-PUDER

tisztán azt a célt szolgálja, hogy ki-egészítse és tökéletesítse a

CRÈME SIMON

jótékony hatását.

A puder alkalmazása megszüntet minden zavart és kellemetlenséget, amelyet rossz és silány puder okozhat, mert ez a puder finom, simulékony, nemesillatú és egy- sít magában mindazokat a kellé- keket, amelyeket szépséget őrző és arctisztaságával törődő nő a jó pu- deről elvár.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

3316 — 19

SIMON CRÈME, PUDER és SZAPPAN

PARFUMERIE SIMON

59 Fg. Saint-Martin PARIS

Házasság. Hischenhauser Lily és Mannheim Andor folyó hó 17-én Vel-Kikindán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Levegőbe röptetett mozi. Dublinból jelentik: Péntek délután a város egyik mozijára, amelyben este egy angol propagandafilm akartak játszani, ismeretlen tettesek artóból bombát dobtak. A bomba felrobbant és olyan irtózatossá pusztítást vitt végbe, hogy a mozi épülete valóságosan eltűnt a föld színéről. Rendőrök üldözöbe vették az autót, ahonnan tüzeltek a rendőrökre. Egy rendőr meghalt, többen súlyosan megsebesültek. Az autónak sikerült elmenekülnie.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

A Szubotical Szeretet Nőegylet 1925 december 6-án, Mikulás napján a Bárány-szálló udvarában táncos egybekötött tea-délutánt rendez. Kezdeté délután öt órákor.

Lepedat és Jovanović szubotical cégénél vásárolt sorsjegyek közül a november 19-iki húzáson a következő számok nyertek:

- 8.000 dinárt: 30788 sz.
- 5.000 dinárt: 148901 sz.
- 3.000 dinárt: 14365, 119578, 131985, 136321 sz.
- 1.000 dinárt: 44242, 71254, 149255, 61.
- 400 dinárt: 10364, 13114, 13930, 17210, 70, 23018, 43, 27425, 28014, 29616, 50, 52, 30704, 8, 39277, 41711, 44201, 47426, 95, 53042, 46, 55630, 52, 56188, 57925, 67237, 68855, 87, 72440/73996, 76845, 79902, 22, 70, 86154, 93, 86576, 89, 89430, 92009, 51, 102639, 97, 700, 104127, 112402, 83, 114823, 122929, 69, 131922, 52, 132432, 88, 133203, 10, 136400, 138816, 56, 83, 145319, 95, 148036, 92, 148903, 36, 53 sz.

Roth Olga kozmetikai intézetében Kralja Aleksandra ulica 4 szám alatt, a Rossija-Fonciere palotájában, félelemmenten, modern szépségápolás, archórhámlasztás alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkenőcsök.

KINTORNA

Pista rászól a síró Janira:
 — Mit bögsz? Látod, mikor az apám ver, én meg se mukkanok.
 — Könnyű neked. De az én apám egy jazz-band-ben dobos.

A férj részegen megy haza. A felesége büntetésből meg akarja ijeszteni és egy lepedőt borítva magára toppan a férje elé.

— Ki vagy? — kérdi a férj.
 — Szellem.
 — Hála Istennek. Azt hitem, hogy a feleségem.

A közkedvelt szubotical Sztipics-vendéglő tulajdonosa nagyot ad vendéglője előkelőségére. Néhány nappal ezelőtt észrevette, hogy egy új vendég nyakába kötötte a szalvétát. Sztipics bácsi nyomban odasietett és tapintatosan figyelmeztette a vendéget a hibára:
 — Bocsnat, uram, tévedni tetszik.
 — Miért? — csodálkozott a vendég.
 — Azért — mondta a vendéglős — mert itt nem lesz beretválvá.

Hajnalban két vastag kendőbe bugyolált öregasszony halad a templom felé. Misére mennek.

— Tudja lelke — mondja az egyik, muszáj eljárni minden nap a misére. Amióta szegény uram meghalt, nincs más, akivel kibeszélgessem magam, csak Szent Antal.

— De hiszen Szent Antal nem tud válaszolni.

— Hát a szegény megboldogult tén tudott?

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv-német kereskedelmi kapcsolat

Lényeges eltérések a jugoszláv és német statisztikai adatok közt

A németországi külkereskedelmi hivatal néhány nappal ezelőtt tette közzé 1923. és 1924. évi külkereskedelmi forgalmáról szóló jelentését, amelyből kiderül, hogy 1923-ban az S. H. S. királyságból Németországba 17 millió márka és 1924-ben 39 millió márka értékű áru került kivitelre. A múlt évben tehát kétszerannyit vittünk ki Németországba, mint 1923-ban.

Ez az eredmény azonban sok tekintetben annak a körülménynek tulajdonítható, hogy Németország 1924-ben általában lényegesen többet importált, mert amíg Németország 1923-ban 6 milliárd 160 millió márka értékű árut importált, a behozatal 1924-ben 9.280 millió márkára emelkedett. Ennek ellenére az S. H. S. királyságból történt behozatal aránytalanul nagyobb százaléku, mint a németországi behozatal emelkedése. Az S. H. S. királyság 1923-ban Németország behozatalának 0.3%-át tette ki, míg 1924-ben 0.4 %-át.

Az S. H. S. királyság Németországba főleg élő állatot — 1923-ban az összehozott élőállattömeg 1%-át — vitt be, amely bevétel 1924-ben 0.5 %-ot tett ki. Ez a visszaesés semmiképp sem tanuskodik a kivitt élőállataink minősége mellett és úgy látszik Németország új élőállatpiacot talált magának. Sorrendben a második helyen az élélmiszerek állanak, amelyekből viszont 1924-ben többet vásárolt Németország az S. H. S. királyságból, mint az előző évben. Mennyiségileg és értékben a német behozatal az S. H. S. királyságból 1924-ben több volt, mint az 1923-iki behozatal kétszerese és amíg a jugoszláv élelmiszereport 1923-ban a német behozatal 0.7%-át tette ki, 1924-ben ez a behozatal 0.9%-ra emelkedett.

Ezzel szemben a németek 1923-ban 41 és 1924-ben 43 millió márka értékű árut importáltak az S. H. S. királyságból és ez a behozataluk az ország összehozatalának 0.7%-át tette ki. Természetesen a német kivitelben a készárúk voltak túlnyomó súlyban.

Érdekes, hogy a jugoszláv statisztikai hivatal által közzétett és a németországi kivitelünkre és onnan történt behozatalunkra vonatkozó adatok nem egyeznek a német külkereskedelmi hivatal adataival.

A németek szerint az S. H. S. királyságból való behozataluk 1923-ban 17 millió dinárt tett ki, míg a jugoszláv statisztikai hivatal adatai szerint a dinárnak márkára az évközi középárfolyam szerint történt átszámítása alapján a Németországba való kivitelünk 15,300,000 márkát tett ki. 1924-ben a németek által 39 millió márkára tett jugoszláv behozattal szemben a jugoszláv adatok szerint a németországi kivitelünk csak 21 millió márkával szerepel.

Németország szerint 1923-ban az S. H. S. királyságból 41 millió márka, a mi kimutatásaink szerint 32.5 millió márka, 1924-ben a német statisztika szerint 43.5, a jugoszláv szerint 37 millió márka volt az S. H. S. királyság németországi behozataia. A kétféle kimutatás közti különbség a származási- és rendeltetési hely más rendszer szerint történt megállapítása folytán eredhetett, mert minden állam más-más rendszert használ ennek megállapítására. 1923-ban Németország összehozatalunknál 8.7% kivitelünkkel 4.2% arányban szerepel, 1924-ben az összehozatalunkból 8.3%, míg összkivitelünkkel 4.1% jut Németországra. Érdekes még az is, hogy 1924-ben Németországba összességében többet vittünk ki, mint Franciaországba.

A külföldi szén. A vajdasági gyáriparos szövetség november 24-dikén délután 6 órákor a noviszadi Lloyd helyiségében tiltakozó gyűlést tart. A gyűlés a külföldi szénnek vámmal való megdrágítása ellen tiltakozik. A gyáriparosok rámutatnak arra, hogy a legnagyobb üzemek, sziléziai, csehországi, vagy angol szén használatára vannak berendezve s vannak olyan gyárak is, amelyek nem is használhatják a gyenge kalóriájú belföldi barna szeneket. A gyűlésen a Vajdaság valamennyi gyáripari szervezete képviselteti magát.

Csöd. Noviszadról jelentik: Klucar József bácska-petrovoselói kereskedő ellen a csődöt megnyitották. Csődbiztos dr. Glumac Bogdan törvényszéki bíró, csődtömeggondnok pedig dr. Eremics Soko staribecsei ügyvéd. A követelések bejelentési határideje február 15, csődtárgyalás március 15-én lesz. Ugyancsak megnyitották a csődöt özv. Pap Henrikné noviszadi kereskedő ellen is. A csődtömeggondnok dr. Maros Károly lett. A követelések bejelentésének határideje február 8-án, csődtárgyalás március 8-án lesz.

Őszi vásár Somborban. Somborban november 21. és 22-én, szombaton és vasárnap őszi vásár lesz.

Mennyi jövedelmet jelentenek Romániának a vámdíjak. Bukarestből jelentik: Hivatalos statisztika szerint Románia vámhivatalai ez év január elsejétől augusztus 31-ig a tényleges forgalomból 4.721.565.939 leit szedtek be. Ez a vámösszeg 94.899.273 leiel haladja meg azt az összeget, amennyire a költségvetési előirányzatban a vámjövedelmekből számítottak.

SPORT

A DFC. Zagrebben. A prágai DFC. vasárnap Zagrebben vendégszerepel, ahol a HASK. lesz az ellenfele.

Spliti játékosok a zagrebi Gradjanskiban. Zagrebból jelentik: Bencsics és Bonacsics, a spliti Hajduk kitűnő játékosai átléptek a zagrebi Gradjanskiba.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!
VIRÁG LEONTIN
 áthelyezte füzőszalonját
 Alekszandrova ul. 6. sz. alá

Az **ideális hajápolószer** a 20 év óta bevált „Chapoon” fekete fejjel. Többszörösen kipróbált nők és férfiak, könnyű olthatósága, kellemes puha hab alaposan megtisztítja a fejbőrt és az az mindig tiszta is marad. A haj chapon mosás után hullámos és ilya os lesz és könnyen fésülhető. A vásárlásnál ügyeljünk az itt látható ismert „Fekete fej” védjegyre. Kapható mindenyőgy-szertárban, drogeriában és illatszertárban. Készíti Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

FÖLDBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!
 Csődörök, bikák, félév és telivérlovak, tehének mindennemű károk elleni biztosítását vállalja kedvező díjtelek mellett.
„JUGOSLAVIJA”
 általános biztosító társaság
 fiókgazgatóság
 NOVISAD,
 Petra Zrinjskog ul. 36. — Telefon 55.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
 1925. november 20.

- Zürich deviza 9.20.
- Budapest deviza 1263—1267, valuta 1257—1271.
- Prága deviza 59.97—60.47, valuta 59.45—60.25.
- Berlin deviza 7.435—7.455 milliárd márka, valuta 7.38—7.42 milliárd márka.
- Bécs deviza 1254.5—1258.5, valuta 1249—1255.
- Trieszt deviza 44.15—44.25.
- London deviza 273.
- Newyork deviza 177.25.

Beograd, nov. 20. Zárlat: Páris 225, London 273.50, Newyork 56.37, Milanó 227, Amsterdam 2275, Berlin 13.43, Bécs 756.50, Prága 167.40, Budapest 791, Bukarest 25.50, Genf 1089, Szalóniki 72.

Zagreb, nov. 20. Zárlat: London 272.62—274.62, Newyork 56.15—56.75, Trieszt 225.55—227.95, Berlin 1339.50—1349.50, Bécs 793.30—800.30, Prága 166.43—168.43, Zürich 1085.25—1093.25.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 20. Buza: 13 vagon bácskai 237—240 dinár, 3 1/2 vagon szerémi 235 dinár, 3 vagon szerémi 76 kilós 2%-os 240 dinár, 4 vagon szerémi 75 kilós 2%-os, Duna-állomás 245 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai régi 150 dinár, 5 vagon bácskai február—márciusi 120 dinár, 20 vagon bácskai márciusi, Tisza-állomás, 132.50 dinár, 27 vagon bácskai, csatorna állomás március—áprilisi 130—131 dinár, 1 vagon szerémi 100 dinár, 5 vagon szerémi március 10-iki szállításra 120 dinár, 5 vagon szerémi novemberi, Jeszelina paritás 175 dinár, 10 vagon szerémi februári 120 dinár, 4 1/2 vagon bánáti, novemberi 132.50 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás GG. bácskai 405 dinár. Konkoly: 1 vagon szerémi 90 dinár. Irányzat: élénk.

Budapesti terménytőzsde, nov. 20. A terménytőzsdén nyitáskor szilárd az irányzat és a forgalom is élénkebb mint tegnap volt. Az amerikai piacokról szilárd irányzatot és lényeges áremelkedést jelentettek.

Csikágói gabonátőzsde, nov. 19. Buza decemberre 159.5, buza májusra 155.875. Tengeri decemberre 75.25, tengeri májusra 79.75. Zab decemberre 30.5, zab májusra 43.5. Rozs decemberre 86.5, rozs májusra 92.875.

Newyorki gabonátőzsde, nov. 19. Buza 179.75—181.5. Tengeri 99.25. Liszt 725—765. Az irányzat buzánál szilárd, tengerinél tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bezdán 372 (+10), Bogojevó 500 (+20), Vukovár 406 (+16), Palánka 404 (+20), Noviszad 404 (+18), Zemun 470 (+10), Pancsevó 438 (+10), Szmederevó 498 (+9), Orsova 400 (+4). **Drina:** Maribor 150 (—20), Zakanj 160 (—16), Donji Miholjac 375 (—3), Oszijek 375 (—13). **Száva:** Zagreb 160 (—48), Sisak 825 (—20), Jasenovac 822 (—3), Bród 814 (+26), Mitrovica 630 (+2), Beograd 400 (+12). **Tisza:** Senta 494 (—), Bence 434 (+4), Titel 450 (+14). **Kupa:** Karlovac 374 (—116). **Una:** Novi 396 (—749). **Bosna:** Doboj 134 (—51). **Drina:** Visegrad 150 (—), Zvornik 164 (—22). **Morava:** Csuprija 75 (—5).

GAZDASÁGI
 Garamszeghy Dezső
 három dinár postabélyegbe kötődése ellenében
GARAMSZEGHY DEZSŐ
 könyvkereskedő, NOVIVREAS

Három óhaja

majdnem minden embernek a következő: egészség, hosszú élet és gazdagság, de a két másodikat csak akkor lehet elérni, ha megvan az első: az egészség. Éppen ezért időszerű az a figyel-

meztetés, hogy torokfájás, köhögés-inger, rekedtség, görcsök vagy nátha és végtagfájdalmak, ha akármilyen kicsinyek is azok, nem hagyhatók figyelmen kívül. A 27 év óta ismert kitűnő fájdalomcsillapító háziszser és szépitő-szer, a jóillatú kedvelt Feller-féle »Elsa-

fluid« kitűnő hatással van reumatikus fájálmaknál. Erősebb és hatásosabb, mint a sóborszesz. 6 dupla üveg vagy 2 nagy speciális üveg 63 dinár. 12 dupla vagy 4 nagy speciális üveg 99 dinár, 36 dupla vagy 12 nagy speciális üveg 250 dinár, ládával és postaköltséggel

együtt. Szétküldés utánvétellel vagy a pénz előre való beküldésével. Feller V. Jenő gyógyszerész Stubica Donja, Hrvatska Centrale 185. Egyes üveg ára 10 dinár és kapható minden gyógyszertárban és szakmabeli üzletben.

NYILTÉR.

DRAŽBENA OGLAS

Kurator stečajne mase Aleksandra Grinvalda, ovim obznanjuje, da će se početi javna dražba 20-og novembra u radnji Aleksandra Grinvalda. Prodavače se u stečajnom inventaru nabrojana manufakturna roba i to ženskih štofova, marama, flanera, čaršava za krevete, vuneni marama, konovasa, somota, perheta, zefira, platna, krep platna, batista, čica, koja je procentbena vrednost 89.244 din. Reflektanti mogu pregledati stečajni inventar, svake nedeljne pijace od 11 do 12 sati. Dražba će se trajati po prilici jednu nedelju dana

Dr. Oskar Holo

advokat, kao kurator stečajne mase, Aleksandra Grinvalda, Ada.

Arverési hirdetmény

Alulírott, mint vagyonbukott Grünwald Sándor volt idai lakos csődtömeggondnoka közhírré teszi, hogy a leltározott rőfös-árúk árverésen való eladása folyó hó 20-án kezdődik délelőtt 9 órakor vagyonbukott üzlet-helyiségében. Árverés alá kerülnek különböző rőfös-árúk és pedig; női szövetek, kendők, flanelok, ágycitők, gyapjukendők, kanavaszok, bársony árúk, parhet, zefir, vásznak, krepvásznak, batiszt és hasonnemű árúk. Az árúk becsértéke, 89.244 din. Az árverésen mindenki részt vehet, az árúk a legtöbbet ígérőnek fognak eladni. A leltár megtekinthető minden kedden és pénteken délelőtt 11 és 12 óra között.

Dr. Holló Oszkár

mint a vb. Grünwald Sándor csődtömeggondnoka

Oglas

Senat grada Subotice stavlja do znanja, da će se prodavati na javnoj dražbi na licu mesta osim oglasene količine granja (reže) i panjeva još sledeća količina bagrenovih oblica na sledećim danima i to:

1. Dne 24. novembra u 8 sati pre podne u centralnom slagalištu: oko 200 m³ bagrenovih oblica.
2. Dne 25. novembra u 8 sati pre podne u Hrastovači kod lugarske kuće: oko 90 m³ bagrenovih oblica.
3. Dne 26. novembra u 8 sati pre podne u Radonavacu kod lugarske kuće: oko 119 m³ bagrenovih oblica.
4. Dne 28. novembra u 8 sati pre podne u Deskašu kod lugarske kuće: oko 80 m³ bagrenovih oblica.
5. Isti dan u 10 sati pre podne u Krivoblato (Gerbote) kod šumarske kuće: oko 320 m³ bagrenovih oblica.
6. Dne 2. decembra u 8 sati pre podne u Hajdukovom kod lugarske kuće: oko 30 m³ bagrenovih oblica.

Cena i biljegovina ima se na licu mesta izaslatoj komisiji prilikom dražbe odmah isplati a kupljeni ogrev u roku od 15 dana iz gr. skladišta odvesti.

Subotica, 19. novembra 1925. god.

Gradski Senat

CSAK RÖVID IDEIG!

GERŐ-féle csődtömeg kiárusítás

Cara Dušana ulica 2 (Kaszinó épület)

A még raktáron lévő árúkat, még az eddigénél is olcsóbban árusítjuk, ki u. m.

Gyermek patent harisnya	Din. 8-14-ig
Finom női keztyű	Din. 12-20-ig
Gyermek triko himzett	Din. 10-15-ig
Gyermek flor zokni	Din. 8-15-ig

azonkívül még különféle árúk kiárusítása potom árért Csak rövid ideig! Berendezés eladó.

„NADA“ Kiházasító Egyesület f. hó 22-én d. u. 3 órakor tartja alakuló közgyűlést a Lifka mozi udvarában levő kioszkban.

DUNAV
BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB
Vezérügynökség: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7-97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosítatik

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

Ezuton tudatom a t. közönséggel, hogy fiamnak, Palásthy Imrének senki ne hitelezzen, mert adósságaiért felelősséget nem vállalok és azokat ki nem fizetem.

Bács-Topola, 1925. november 20.

Özv. Palásthy Jánosné

Bács-Topola.

BRAUN MARCEL

TELEFON 106. VELIKI-BEČKEREK TELEFON 106. mint szerződéses képviselő, gyári áron azonnali szállításra ajánl:

eredeti Hofherr-Schranz
4 és 6 lyuku morzsolót
petroleummotorral,

kukoricadarálót, vetőgépet, nyersolajtraktort.

Eredeti Mc Cormick 10/20 és 15/30 HP

nyersolajtraktort,

3 és 6 HP petroleummotort.

BENZIN — PETROLEUM — GÉPOLAJ

SECK féle **MALOMGÉPEK**

DEUTSCH PÁL és TÁRSA

VILLAMOSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján.

Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkásokkal.

„ARGUS“ Általános Információsiroda **BEOGRAD**

JUGOSZLÁVIA
LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megóv kétes követelésektől és veszteségektől
ARGUS összeköttetéseket szerez vásárlóképes házakkal
ARGUS kivitel lehetőségeket teremt
ARGUS olcsón, reálisan és biztosan végez inkasszót
ARGUS közli a kiírt állami szállításokat
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hitelintézkedési előfizetési árak:

- 10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
- 50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Táviratcím: ARGUS-BEOGRAD

EZEK A SIKEREK

mindenkinek, tehát **Önnek is** a legjobb utbaigazítást adják, hogy **hol** kell az osztály-sorsjegyét beszereznie!

Csupán az utóbbi 5 nap alatt ismét a következő nyereményeket érték el a mi ügyfeleink kizárólag nálunk vásárolt sorsjegyekkel:

400.000 dinárt az 55591 sz. két feles sorsjeggyel
300.000 " a 24744 " " " "
80.000 " az 51412 " " " "
60.000 " a 97646 " " " "
40.000 " az 50942 " " " "
30.000 " a 69950 " " " " stb. stb.

A korábbi sorsjátékoknál **rövid néhány hónapon belül** a nálunk vásárolt sorsjegyek a következő nyereményeket érték el:

500.000 dinárt a 23980 sz. sorsjegy
250.000 dinárt a 82394 sz. sorsjegy
200.000 dinárt a 91787 sz. sorsjegy
200.000 dinárt a 78013 sz. sorsjegy
100.000 dinárt a 61842 sz. sorsjegy
100.000 dinárt a 91792 sz. sorsjegy
60.000 dinárt a 22752 sz. sorsjegy
60.000 dinárt a 60343 sz. sorsjegy
50.000 dinárt a 16388 sz. sorsjegy

A főnyeremények így nálunk nem kivételek, hanem ugyszólván napirenden vannak.

Az új, XI-ik Állami Osztály-sorsjáték I. oszt. huzása közvetlen újév után, vagyis

január hó 4 és 5-én

fog megtartani. 150.000 sorsjegyre 75.000 nyeremény és 6 nagy jutalom esik, tehát **minden második sorsjegynek nyernie kell.**

Megrendeléseket már most elfogad az Állami Osztály-sorsjáték meghatalmazott fő-árudája:

Bankovno komanditno društvo

A. Rein i Drug Zagreb

Gajeva ulica 8. Trg I. 15.

Pontosan itt levágandó és legkésőbb január 2-ig beküldendő!

I. oszt. huzás 1926. január 4-én és 5-én

A XI-ik állami osztály-sorsjáték I. oszt. huzására megrendelek ezennel Önöknél:

- drb egész sorsjegyet a Din. 80.—
- " fél " " " 40.—

Ezen sorsjegyek hivatalos árát, azaz összesen **dinárt**

a mai napon elküldtem posta útján azonnal be fogom befizetést lappal küldeni, mihielyt a sorsjegyeket átveszem.

Minden huzás után kérem a hivatalos nyereményjegyzéket címre pontosan megküldeni.

Név

Lakhely

Pontos cím

Levelezést nyelven kérem.

Portosan és olvashatóan tessék kitölteni.

Mikulás ajándékot nagy választékban és olcsó árban kaphat Steiner cukrászdájában **Telefon: 206.**

MEGJELENTEK A
Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita naptár, az ünnepnapok vörösbetűvel való feltüntetésével, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható időjósítás, verses szünetes jövődömondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak színes, mélynyomású, művészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expedialjuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!
MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

AJÁNDÉKBA ADUNK

- 1 Citroen automobilt
- 1 Radió készült, Neutrodyne-t 4 lámpásat New-York „Ware“ gyártmányt.
- 1 utigramofont bőrkazettában 6 lemezzel, New-York „Sonora“ gyártmányt.
- 7 vigaszdíjat

Ezen 10 vevőnek, akik ezen reklám-árúrástunk ideje alatt Vala nit gyártmányainkból vásároltak. Egy üveg parfüm 30 dinár, amellyel együtt egy szelvényt kap, amellyel fent felsorolt ajándékok sorsolásában részt vesz. E reklámárúrást folyó évi december hó 15-ig tart és a sorsolás eredménye mindazon lapokban közzétetik, amelyekben jelen hirdetésünk megjelent. Azok a vevők, akik a fent felsorolt ajándékok sorsolásánál szelvényeket kaptak, szintén részt vesznek a sorsolásban.

VEL-BEČKEREKEN: Emo-ich Stage Schmidt
VEL-KIKINDÁN: NIKOLAUS STEIN
VRŠACON: Aleksander Steiner
PANČEVÓN: Mirko Ličanin
SOMBOBAN: Bazar Kari Luknes
SUBOTICÁN: „Nada“ drogeria Karadjordjev trg
NOVI-SADON: Julka Neralić Željeznička ul. 59

Nagyobb városokban mindenütt nyüzületi vezeti és árusítja a parfümárúrást és ez a megfelelő helyi lapban közzétett. Egyéb helyekről megrendelések díjuktól postai utján eszközölködnek és szállíthatnak, ha hozzájuk az összeg és 10 dinár portókótség előre beküldetik.

PARFUMERIE „AIDA“ ZAGREB
Opatička ulica 12. 9241

AUTÓ TULAJDONOSOK VIGYÁZAT!

Vállaljuk AUTÓK gyári javítását.
Modern berendezésünkkel alkatrészeket készítünk.

Öntvény és alumínium hegesztés.
HAMBURGER
gépgyári műhely Subotica
Garázsoknak és javító műhelyeknek
árkedv zmény!

Telefon 566. Telefon 566.

Heumann Mór Karadjordjev trg 12.
vált
könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház
írószerszám és Kunetz-féle házba
papirkereskedését helyezte át.

BOGNÁRFA és KOMLÓKARÓ
minden mennyiségben kapható
Szemző Bélánál
Subotica

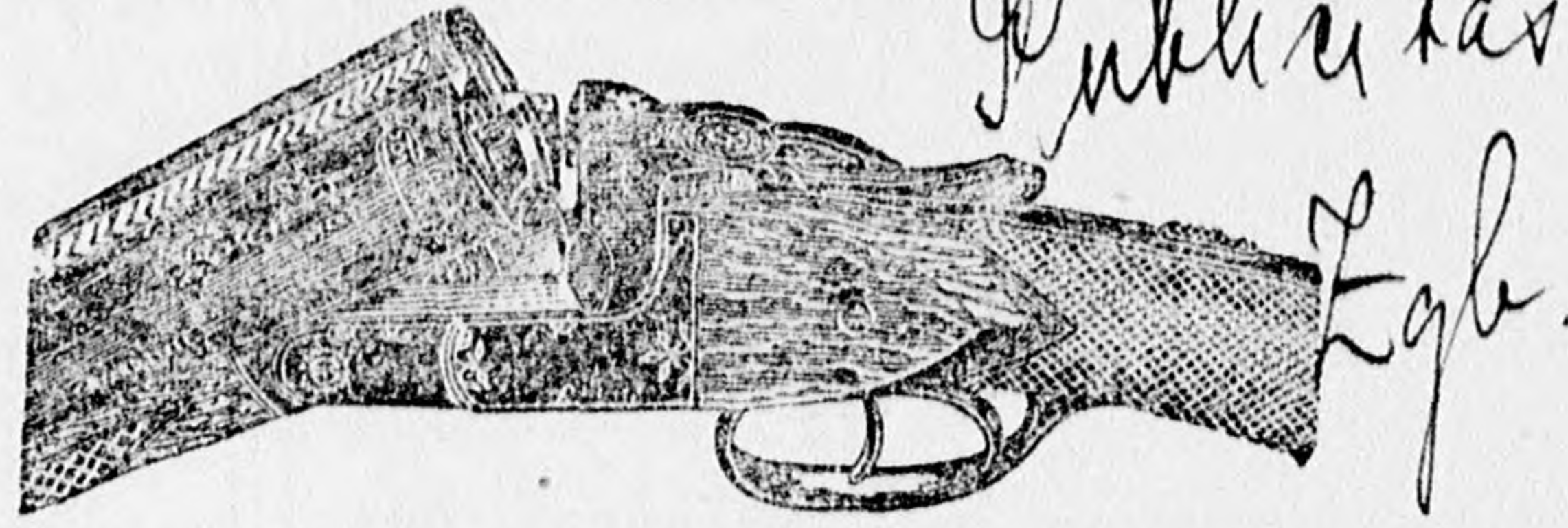
„VIKTORIA“
varrógépek

a német ipar gyöngye. Jugoszláviai vezérképvislete és egyedürlapja.

E. M. FISCHER
ZAGREB

Sudnička ulica 3.
Telefon: 18-06.

VADÁSZFEGYVEREK és LŐSZEREK

a leghíresebb német, belga, spanyol és olasz gyárakból állandóan és nagy választékban raktáron. A fegyverekért teljes jótállást vállalunk. Kereskedőknek és vadásztársulatoknak nagy engedmény. **ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLDÜNK**
ELSŐ JUGOSZLÁV FEGYVER és LŐSZER KERESKEDÉS
S. KOČANDA ZAGREB PRERADOVIČEV TRG — BROJ 1

Radio

-készülékek eredeti „BROADCASTING“ és saját gyártmányu, gyári árakban a **BROADCAST.** SHS és Balkán vezérképvisletnél:
Save Tekelija ulica 79. szám.

KONRATH D. D. SUBOTICA Telefon: 6-23

- Komplett készülékek
Alkatrészek
Akkumulátorok
Anodbatteriak
Dupla fejhallgatók
Brown hangszórók
Lámpák
Mérnöki szaktanács és rajz önépítőknél
Rádióbemutató nappal és este
Engedélyek gyors megszerzése.

Olcsón

prima kivitelben megrendelhetők:

Alumínium edények, mindenemű háztartási cikkek, kávékannák, litografált játékarú cikkek, litografált festékgyorszer, csészék, cukorka és cipőkrémdobozok és plakátok, „Hörög“ és „Badalmazott“ biztosítókkal felszerelt robbanásmentes kannák minden kivitelben, utcanégy házszám és féltáblák, étessajka, kulacs, méhészeti cikkek és mindenemű kimerő készületek (Petroleum, kávé részére stb.)

ANDOR ENGEL I DRUG SOMBOR
Telefon 189. — Kerjen képes árjegyzéket.

Lerakat:
ÖBLER-PLATTMAN
Tulajdonos
MEIER A.
NOVISAD
a Limanon

Rum- és likőreszenciák legjobb minőségben **LANDAUER SUBOTICA.** Drogeria

KORZÓ MOZI
Szerda-vasárnap, 5 napig
Különleges filmattrakció!
A vészhajó
Emberek és elemek harca
7 csodálatos felvonásban.
Főszereplő Anna Q. Nilson
FIGYELEM! Előadások hétkö nap 4, 6, fél 9 órákor, vasárnap 3, 5, 7, 9 órákor. — Hétfőtől kezdve egész héten TIZPARANCSOLAT a Lifkában. Mindkét rész egyszerre. Az összes jegyek számozva. Elővétel péntektől kezdve.

LIFKA MOZI
Csütörtöktől — vasárnapig
Premiere! Színházi előadások!
A Hudozsasztent Theater
Subotica közismert művészeinek felépítél
SÖTÉTSÉG HATALMA
Írta: Tolstoj Leó gróf.
Petar muzsik Sarov
Nikita sz Jga Virubov
Anisija M. Germanova
Ezenkívül MAX LIND R egyik sikerült bohóza 2 felvonásban.

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapra és éjszakai órákban azonos. Legtöbb apróhirdetés 50 dinár.
Csak felhívogzott jelzés leveleket továbbítunk.
Kérdésekódásokba válaszoljuk megküldött.

Szerény árvaleány, a háztartás minden ágában jártas, jobb családba, esetleg gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. 10053

Szorgalmas és ügyes utazó-inkasszant keresünk a város és környékére. Óvadék szükséges. Ugyancsak egy varrónőt is keresünk, ki az összes gépvarráshoz ért. Ajánlatok: Singer varrógépeket, Subotica. 10025

Csehországi vászonárú
vásznak, szövöttáru, damaszt aszalterítők és szalvéták, damaszt törülközők stb., Inlet, chiffon, batist és szövetek stb.
JOSIP ŐEHÁK
Szövöttárugyár. Rothkosteletz, Tachechoslovakie.
FIÓK:
ZAGREB I.
Postafiók: 234. — Kérjen árjegyzéket!

HÁZASSÁG
Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyonos körökben diszkrétan közvetíti *Faragó Jenő* irodája. Budapest. Népszínházutca tizenhat. Céglizéstelen levelezés. Fővilágosítás díjtalan. — Személyes megbízatás esetén előleges költség nincs!
9370

Fogtechnikus, önálló, azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 10028

Iőforgalmu darálóhoz motorkezelő társat keresek azonnali belépésre. Horvátzky Majur Subotica. 10029

szekérmérleg
1 drb. 3000 kg.
sértésmérleg
1 drb 1500 kg.
gazdaságok részére rendkívül kedvező árban azonnal szállítható
J. Sebestyén
mérleggyár Subotica

Kitűnő állapotban levő zongora sűrgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 9251

Elköltözés miatt egy alig használt hálószoba matracal eladó. Duličeva ul. 12, Margit-malom melletti utca. 9945

Iőforgalmu éjjeli üzlet kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Kiss István Nova-Kanjiža. 9927

Ház eladó, cserépszindelyes, azonnal beköltözhető. VI. Praška ul. 18. 10056

Facipót (Klumpa) bárhova jutánvos áron szállít Moser István Apatin, Bačka. 10034

Iőkarban levő kávépörkölő tizenöt kilogramm tartalommal, 1 darab motorbicikli és 400 darab különféle áru zsák, eladó, csak személyes megtekintés után. Fischer i drug Novj-Vrbas. 10039

Pódiumos körhinta eladó Subotican, városi mázsával szemben. 10006

Szallagfűrés 4 HP motorral eladó. Bajai ut 40. 9990

Szerbül, németül beszélő, gyakorlott kereskedelmi utazó felvétetik. Cim a kiadóban. 9996

FRISS KAVIAR PRÁGAI SONKÁ EMMENTHALER ROQUEFORT
Sugár Manónál
kapható Subotica

EKSZEREK
ARANYLANCOK, ÓRÁK
REPOVICS-nál
Aleksandrova ul. 15. Ruff melletti Ekszertfogalások megvárhatók.

VÉTEL-ELADÁS
Wertheim kassza 7. számu, 2 ajtó, és egy 3. számu kassza jutányosan eladó. IV., Zagrebačka ul. 17. 9958

Állványok, pultok, rövid-áru, női kalapok eladók. Tolstojeva ul. 25. 10020

Két hivatalnoknő keres a központhoz közel két-ágvas csinosan butorozott szobát. Cim: Beck Jenő irodába. Pašičeva ulica 10. 10055

Szoba-konyha, az utóbbi előszobának is használható, villanyvilágítással, 400 dinárért kiadó. Veliczki fakeskedőnél Palics. — Megtekinthető d. u. 1-4 óra között. 10024

Csinosan butorozott szoba kiadó. Ivanova ul. 10. 9930

FOGLALKOZÁS
Keresek jobb családból, 14 éves, egészséges fiut péktanoncnak falura, teljes ellátással. Cim a kiadóban. 9788

Orthopédiai vállalat
Subotica
ezuon értesíti t. ügyfeleit, hogy idekről a válat és készit férfi, fiu vagy nő betegeknek pontos méret vagy negatív gipsz-mo-dellek szerint mindent a csontokra műlábat, miketkezel, egye-restartókat, invalidus testekre acébból mellfűzőket nikkelezve és bűrözve budapesti Dollinger linika és Hessen orvostanar módszere szerint. Borda-törés, bönulás és amputálás ra garancia mellett készit vazakat, raktaron tart betegtoló kocsiakat pneumatikus gumikerekekkel, golyókonforgó, kórházak, orvosok részére műtőasztalok, műszerek stb.
Tegyen megrendelést.
A céget jegyezze fel.

Kalapszalón
Pašičeva ul. 5.
I. emelet

“LA MODE”
olcsó és izléses modellkalapok
legujabb divat szerint
150 dinártól kezdve kaphatók.

Irodagyakornokot vagy nőt azonnala felvesz.
Lakást 3 szoba konyhával vagy 4 szoba konyhával azonnal kiad. Hosszu női perzsa kabát 1000 dinárért eladó

Agentura
Kufundžić ulica 5.

FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

Ügyes szakácsnő, ki a főzésben teljesen jártas, azonnal felvétetik. Aleksandrova 12. I. em. 10027

Aleksander Ignác
Subotica 95193
Majšanski put. 17. Városi magazinnal szemben.
45 év óta fennálló fűszerüzlet Bajmokon lakással együtt kiadó. Özv. Pfeiffer Pálné, Bajmok. 9986

JEGYGYŰRŰK EKSZEREK DISZTÁRGYAK
Arany- és ezüst zsebkárák
A ZSVOT Kih zasiló Egyesület tagjainak
saját árban
SOK LAJOS
ékszo ész Subotica
Rudičeva ulica

BUTOR
Hálószoba, ebédli és irodaberendezést elad, amíg a készlet tart saját áron alul, a gyár alakítása miatt, nagyban és kicsinyben, a legegyszerűbb, a legfinomabb, elsőrendű kivitelben
ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD
FIZETÉSI MEGKÖNYVIT S

“DAMA” FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.
Készitünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; ezsur, tűzsur, filé-tűrré és himzésekkal.

Bekövert, tiszta dísznőzsirt, pozott és füstölt szalonnát, füstölt káposztáallandóan vásárol
Lernerer Leó cég, Sombor

WEITZENFELD és TÁRSA
A'apitva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192
Táviratcim: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engress és irodák: Wilanova ulica 7.

Kender-, len-, jutaárú, pokrócok, szőnyegek, kárpitoscikkek.
Butorszövetek kiárusítása gyári áron

Eladó Tornyoson Csantavir közelében
12 társasági szántóföld
anyavár együtt, szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett. — Bővebbet: Dr. Ferenci ügyvédnél, Sentán 9983

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt
A kiházasító egyesületek tagjai
10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak
ÁDÁM EKSZERÉSZNÉL SUBOTICA
Rudič ulica 6. — Sugár fűszeres-ház.
0330

Az Első Novisadi Hengermalom R. T.
az összes szakmába vezető irodájunkban jártas, több évi gyakorlattal rendelkező
malomtisztviselőt
keres mielőbbi belépésre.